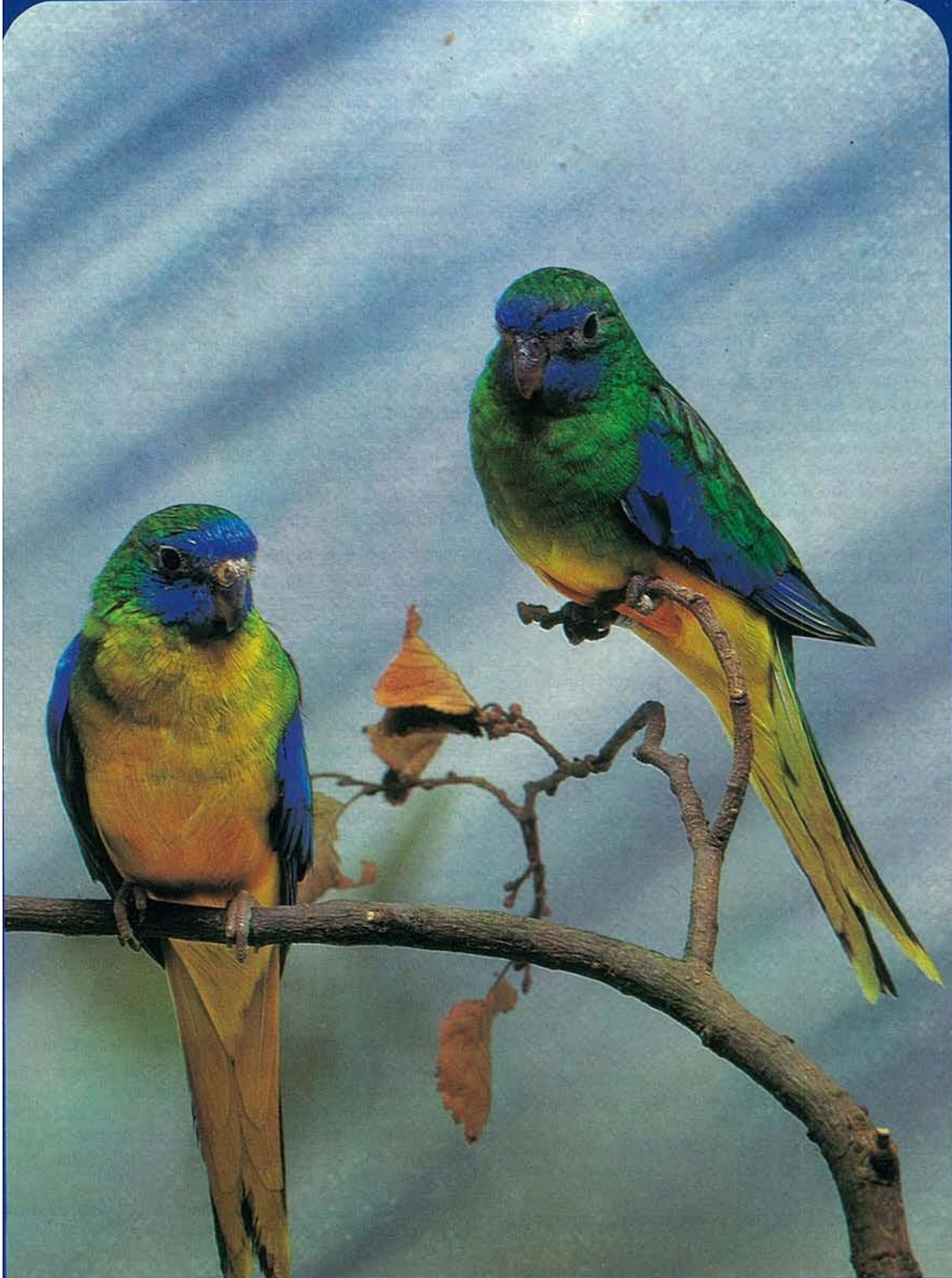

onze vogels

39e jaargang no. 3, maart 1978
maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Win-schoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H. J. Nooijen, Reigerstraat 29, Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalftsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, 4600 AB Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wens zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 6 80 28, Röntge hof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. Rijn.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenbout 15, Bostel, telefoon 04116 - 58 89.

Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, Baar, telefoon 02154 - 1 83 34.

Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, Rotterdam-302, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. penningm. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japanse Meeuwenclub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3, Halsteren, N.-B., telefoon 01642 - 44 43.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Veld Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 207 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L). Tel. 045 - 31 40 95 of bij A. B. J. Braar Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045 - 21 78 58. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Storten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels vogels

IND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 48.000)

REDACTIE

J. E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, Hillegom.

PARZERS aan: J. Coumans, Ces. Franckstraat 15, Heer-Maastricht.

GRASPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, Blerick.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 14, Harlingenberg.

ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 24 april 1978.

IN DIT NUMMER

	pag.
Neophema's	100
Aangetoonde vruchtbaarheid tussen de Wilde Turkse- of Balkan-tortel en de Tamme Lach- dan wel Koer-tortel	108
De rode Kroonvink	111
Pietpraat over Phao's	112
Een moment voor de kleurkanarie	115
Over bloemen en planten: plantengordijn	116
Onkruiden: Melganzevoet	117
Onze ervaringen met afrikaanse soorten	120
Carpodacus Rhodochlamys	121
Klaar voor de start	123
Het kweken van bastaarden	1225
De volière van de maand	126
Suikervogels	128
Zwartborst-bonte zebra vinken	130
Grasparkietenvaria (3)	131
Oproep aan alle geïnteresseerde vogelliefhebbers in Nederland	132
Nieuws van het Liesveld	133
Korte berichten	135
Kweken met Pestvogels	136

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Sluis	110
CéDé	114
Uw vraag? Ons antwoord!	118
De lente komt	119
Adgefo/Int. Hobby Boekhandel/Hellingman/	
Fauna/Henk van Os/EB-eivoer	122
Paradiso/Jan Swart	134
NBvV Service en Boekenservice	134/135
Vraag en aanbod/Siem van 't Hart/Tek	138
Orni-Mondo/'t Kraaiennest	139
Pietpraat over kleurkanaries/Geza Sept	140
Tovo	141
404 Insecticide	142
Conditio/Rein van der Veen/Benny Slagers/	
Veraka/Edelchemie/A. P. v. Gils/Van Waardhuizen/	
Boekennieuws	142
Animali	143
Witte Molen/Allesterin	144

Foto omslag Turquoise parkiet, foto: H. Lacey

Postzegel voor antwoord bijsluiten.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

neophema's

Tekst: Cees van Berkel

Foto's: Horst Müller, Wolfgang de Grahl, Vogelpark Walsrode, Harry Lacey, en Australian Information service photograph.

Door de fraaie kleurplaat op de omslag van deze editie wordt deze maand de aandacht extra gevestigd op de turquoiseparkiet in het bijzonder en het genus *Neophema* in het algemeen.

De bourkes-, blauwvleugel-, elegant-, turquoise- en splendidparkiet, u kent ze allemaal. Minder bekend zijn de twee resterende soorten te weten de rots- en de oranjebuikparkiet. In dit artikel wil ik alle neophema's de revue laten passeren maar eerst nog wat algemene opmerkingen. In 1960 besloot de Australische re-

gering de uitvoer van vogels stop te zetten. Men voerde deze regeling consequent uit en, op een enkele uitzondering na, werd er geen enkele neophema meer in ons land geïmporteerd. De liefhebbers waren aangewezen op hun eigen bestand en men was er van overtuigd dat alleen door serieuze kweek deze soorten voor de liefhebberij behouden konden blijven. Dit is dan ook gebeurd en daarbij kwam het geluk dat de meeste neophema's zich zo stekend daarvoor leenden. Van de bourkes-parkiet was dit al eerder bekend en, afgaande op de prijs die in 1962 voor een koppel werd gevraagd, f 100,—, was die al aardig ingeburgerd. Maar neem nu eens de splendidparkiet. In datzelfde jaar moest men minimaal f 1600,— per koppel betalen. Volgen we van toen naar nu de vraagprijs, dan zien we een bijzonder sterke daling. 1965 f 1000,—; 1966 f 500,—; 1970 f 150,—. Bekend is dat de vraagprijs inherent is aan de zeldzaamheid. Dat betekent dus dat er in de voorbije jaren enorm met deze vogels is gekweekt. Liefhebbers die op dit moment met grote parkieten willen gaan kweken, zijn zonder veel moeite en kosten in staat om met dergelijke soorten te beginnen. Op zich is dat niet onplezierig voor ze, want naast het feit

dat voor de neophema's geen veel ruimte vragende voliëres moeten worden gebouwd, zijn ze stuk voor stuk meer dan de moeite van hun aanzien waard.

Splendidparkiet

Ongetwijfeld behoren de neophema's tot de meest begeerlijke vogels voor de liefhebber/kweker van grote parkieten. Het zijn vrouwelijk vogels die vrij snel redelijk tam worden, geen abnormale eisen aan de voeding stellen, niet vernielzuchtig zijn en bovendien niet behept zijn met een harde schreeuwerige stem. Het geluid dat zij produceren is zacht en welluidend.

Van nature zijn het grondvogels en houden ze zich in hun verspreidingsgebied gedurende een groot gedeelte van de dag op in de dicht onderbegroeiing en op de grond waar ze zoeken naar voedsel bestaande uit allerlei graszaden en ook wel kleine insecten.

Een gelukkige bijkomstigheid van het feit dat we nu uitsluitend zij aangewezen op in voliëres geboren exemplaren is, dat we niets meer met acclimatisatie te maken hebben. Ik kan me tenminste uit de jaren 50 nog wel herinneren dat juist die gewenning aan ons klimaat nogal zogen baarde. Pas ingevoerde vogel

Blauwvleugelparkiet

toesten beslist de eerste tijd warm worden gehouden en ook de vertrekking van zaden moest zorgvuldig en geleidelijk geschieden. Inmiddels kunnen we stellen dat de hier aanwezige exemplaren volledig zijn gedomesticeerd. Het gevolg hiervan is ook dat mede daardoor verschillende mutaties zijn of ongewijfeld nog zullen ontstaan. Hierop om ik bij de bespreking van de onderscheidenlijke soorten nog terug. Ondanks het geen zorgen meer hebben over acclimatisatie dienen we ons er toch wel van bewust te zijn dat de vogels bij elke verandering van verblijfplaats wel degelijk tijd nodig hebben om aan de gewijzigde omstandigheden te wennen. Zo kunnen we ook gerust voorzichtig zijn met het verbreken van bepaalde eenmaal gevormde koppels. De vogels verbinden zich, vermoedelijk voor hun leven, aan elkaar. Het is aan ook al meermalen gebleken dat wisseling van partners de oorzaak van slechte kweekresultaten is geweest. Daartegenover staat dat partnerruil ook wel eens met succes kan worden toegepast maar dan wel in die gevallen waar geen sprake is van een innige verhouding tussen man en pop. Ook met jonge dieren kan men zich nog wel aan dergelijke experimenten wagen. Bij het

Bourkesparkiet

samenstellen van kweekparen dient men zorgvuldig te werk te gaan en gedurende die periode is het wel gewenst de vogels meer dan normaal te observeren. Er moet tussen beide partners een goede verstandhouding zijn. Is dat niet het geval dan zal zich dat in de kweekperiode wreken.

Neophema's kunnen het beste per paar afzonderlijk in vluchtjes worden gehuisvest. Zo'n vluchtje heeft niet langer dan 2 tot 3 meter te zijn. De breedte kan variëren van 0,75 tot 1 m en de hoogte dient minimaal 2 meter te zijn. Meerdere koppels in één ruimte kan funest zijn voor een goede kweek. Wel kunnen de broeddriften worden gestimuleerd wanneer er meerdere koppels in elkaars nabijheid worden gehouden en zij elkaar wel kunnen horen maar niet kunnen zien. De vlucht moet een aansluiting hebben op een al of niet aan de voorzijde open binnen- of nachtverblijf. Op die manier hebben de vogels dan een goed beschutte plaats bij slechte weersomstandigheden en wanneer

Elegantparkiet

Noordkust Nieuw Zuid Wales

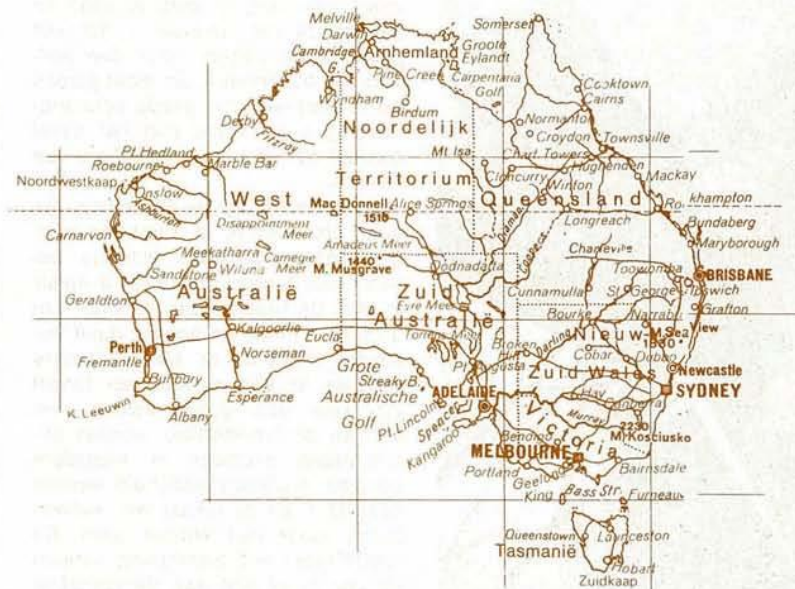
de zon wat al te fel schijnt kunnen ze zich bovendien op een schaduwrijk plaatsje terugtrekken. De zitstokken moeten van een zodanige dikte zijn dat de vogels ze met hun tenen en nagels kunnen omklemmen. Hierdoor worden dan de hoornen delen bij vriezend weer het best door de onderbevedering van de vogel afgedekt en beschermd. Die zitstokken moeten zo hoog mogelijk in de vlucht worden aangebracht en goed vastzitten. De ruimte tussen zitstok en dak moet echter wel zodanig zijn dat paringen ongehinderd op de stok kunnen plaatsvinden. Zoals de meeste parkieten zijn ook de neophema's zogenaamde holenbroeders. Hun witte eieren worden gelegd in holten van dikke takken of boomstammen. Om aan deze natuurlijke gedragingen ook in de volière tegemoet te komen, verstrekken we ze gesloten nestkasten met een rond invlieggat. Ook ruime uitgeholde berkenblokken worden wel door ze gebruikt. De bodemoppervlakte van de nestruimte moet minimaal 18 x 18 cm en mag hoogstens 25 x 25 cm zijn. De hoogte van een nestblok of -kast 30 cm en de middellijn van het invlieggat 7 cm. Het verdient aanbeveling om in elke vlucht en ten behoeve van één koppel twee zo mogelijk van elkaar verschillende nestkasten op te hangen, één in het nachtverblijf en één in de vlucht. Die in de vlucht moet echter wel tegen slagregens en al te felle zonnestralen worden afgeschermd.

In de nestkasten kunnen we een laagje vermolmd hout of turfstrooisel, al of niet met zaagsel vermengd, aanbrengen. Deze onderlaag moet wat vochtig zijn en tevens voorzien zijn van een kuiltje waarin de eieren dan kunnen worden gelegd. Niet alle vogels prefereren zo'n onder-

laag en wanneer dat inderdaad het geval is dan gooien ze die er zelf wel weer uit. Waarschijnlijk bevordert dat ook nog eens de broeddriften.

De meeste neophema's broeden 18 tot 21 dagen en meerdere legsel per broedperiode zijn mogelijk. De mannetjes laten het broeden geheel over aan de vrouwtjes. Zij houden zich meestal op in de nabijheid van het nest en brengen meerdere malen per dag wat snavelkost naar binnen. Overigens verlaat een briedende pop zelf ook wel eens het nest, meestal éénmaal per dag. Zij zal zich dan ontlasten en ook zelf wat voedsel opnemen.

Tegen nestcontrole hebben de vogels geen enkel bezwaar. Toch dienen we er voor te zorgen dat we dit met beleid en op een rustige manier doen. Ook het ringen van jonge vogels levert geen problemen op. De ringmaat voor neophema's is 4 mm en, afhankelijk van de groei kunnen we de ringen aanlegger wanneer de vogels 10 tot 12 dagen oud zijn. Twee weken daarna vliegen ze uit en worden dan nog enkele weken door de oudervogels gevoerd. De een is wat vlugger zelfstandig dan de andere. Het verkleed van jonge neophema's gelijk in de meeste gevallen op dat van

Inmetelijke bergwouden in Victoria

ovwassen vrouwtjes, soms zelfs nog wat fletser van kleur. Op een leeftijd van 8 maanden is de jeugdruiter de rug en kunnen de jonge vogels als volwassen worden beschouwd. Niettemin zijn ze pas in het tweede levensjaar op volle kleur. Het is onverstandig om jonge vogels te vroeg voor de kweek in te zetten want wat is vroeg? Er zijn soorten die op een leeftijd van 8 maanden geslachtsrijp zijn en toch is dat in de praktijk te vroeg. Het beste kan zijn de vogels in te zetten wanneer ze minimaal een jaar oud zijn.

De aanzien van het voedsel zijn ze, zoals gezegd, niet veeleisend. Dat betekent echter niet dat we nergens naar behoeven te kijken en maar vaak kunnen geven. In dit verband wil ik u toch nog even op het hart rukken om de jaargang 1976 van "Onze Vogels" ter hand te nemen en nog eens de pagina's 258 en 259 te lezen. Wanneer ik u dan vertel dat we onze parkieten een goed voedingsmenu moeten voorschotelen dan bedoel ik een mengeling zoals die van Himbergen die op genoemde pagina's beschrijft. Daarbij wil ik u nog opmerken dat een gerantoeeneerde voedingswijze het meest juiste is omdat we alleen dan weten wat de voedingsstoffen zoals die in de zaden aanwezig zijn ook in de juiste verhoudingen aan de vogels ten goede komen.

Alast het zaadmengsel is het goed om gedurende de broedtijd ook wat achtvoer met een aanvulling van vitaminen te verstrekken. Zo'n zachtvoer kan bestaan uit een geweekte

en zeer goed uitgeknepen snee brood met daarop wat eivoer. Af en toe wat groen, een stukje appel of een rozebotteltje gaat er ook wel in. Het drinkwater moet dagelijks worden verversd en ook een badgelegenheid mogen we ze niet onthouden. Als de volière van boven niet geheel is afgedekt kun je regelmatig zien dat de vogels een mals regenbuitje op zijn tijd op prijs weten te stellen. Tenslotte mogen we niet vergeten dat de vogels dagelijks moeten kunnen beschikken over een goed gritmengsel.

Ook tot een goede verzorging van onze parkieten behoort het minimaal tweemaal per jaar verstrekken van een wormkuur.

Het genus neophema

Over de plaatsing van de bourkesparkiet in het geslacht neophema verschillen sommige auteurs van mening. Zo stelt Boeticher dat de soort door levenswijze, lichaamsbouw en kleur zodanig van de neophema's verschilt dat hij het nodig vond om ze in een apart genus, Neopsephotus, te plaatsen. Aanleiding hiertoe was ook dat er geen kruisingen bekend waren van de bourkesparkiet met andere soorten en er derhalve niets van een nauwe verwantschap is gebleken. Recentelijk is er echter een bericht in de AZ verschenen, afkomstig uit de Verenigde Staten, dat over een geslaagde kweek van een bourkesparkiet maal een splendidparkiet spreekt. Dit resultaat werd door ene heer Crosby behaald en meerdere vogelliefhebbers hebben dit gecontroleerd.

Crosby hield in een ruime en rijkelijk beplante volière één koppel bourkesparkieten, één koppel splendidparkieten en een aantal vinkachtigen. In april 1974 ging de bourkesman dood en reeds enkele weken later was de bourkespop sterk bevriend met de splendidman. In juli van dat jaar werd regelmatig gezien dat beide vogels elkaar voerden en tevens werden diverse paringen waargenomen. Op 2 augustus legde de pop haar eerste ei, later door nog drie eieren gevolgd. Tussen 28 en 30 augustus kwamen drie eieren uit. Het eerste jong verliet 26 oktober het nest, de twee andere op 1 november. De kleur van de eerste vogel leek op die van een goed volwassen bourkesman, alleen op de beide vleugelspiegels vertoonde zich een lichtgroene aanslag. De kleur van de twee anderen was veel bleker maar ze vertoonden toch veel overeenkomst met de kleur en tekening van de bourkes. Tijdens de rui is er een van de laatst uitgevlogen jongen doodgegaan. Na die rui bleek de kleurrijkste een man en de andere een pop te zijn. Qua gedrag lijken de bastaarden veel op de splendid en maken ook dezelfde geluidjes.

Bourkesparkiet

Na dit eerste resultaat heeft het koppel in de daarop volgende jaren nog vijfmaal gebroed maar de resultaten waren nihil. Veel onbevuchte eieren en afgestorven embryo's. Interessant is nog te vermelden dat de splendid man is grootgebracht door een paar-tje bourkesparkieten en van jongs af had hij het meer op bourkes dan op zijn eigen soortgenoten voorzien. Mede daarom is dit stukje historie waarschijnlijk niet voldoende voor

elke auteur om aan te nemen dat de bourkes inderdaad tot de neophema's behoort. Verdere kweek met de bastaarden zal die verwantschap moeten bewijzen. Als daaruit inderdaad bevruchte eieren komen zullen die het bewijs zijn dat de soorten meer zijn verwant dan tot hden door die betreffende auteurs is aangenomen.

In andere artikelen waar ook iets met de classificatie of met de naamgeving van de onderhavige soort aan de hand was, heb ik geschreven dat ik mij hield aan het standaardwerk van Forshaw, Parrots of the World. Wat zien we nu daarin ten aanzien van de bourkes? Inderdaad, genoemd als zijnde een lid van de familie Neophema. Welnu, wat let mij.

**BOURKESPARKIET,
Neophema bourkii**

Verspreiding: Binnenland van Australië vanaf zuidwestelijk Queensland en het uiterste westen van Nieuw Zuid Wales tot in het noorden van Zuid Australië.

Omschrijving: Op de kleurafbeelding is een mannelijk exemplaar afgebeeld. De popjes lijken daar erg veel op maar zijn wat kleiner. De voorhoofdsband is een flink stukje smaller en de kleur van het gevelderte is valer.

Lengte: 23-25 cm.

Ondersoorten: Geen.

Algemeen: Ze leven in steppen welke met mulga's, doornacacia's, zijn begroeid. Nestelen doen ze op een hoogte van 1 tot 3 meter boven de grond.

Richtprijs: f 50,— tot f 70,—.

**BLAUWVLEUGELPARKIET,
Neophema chrysostoma**

Verspreiding: Nieuw Zuid Wales, Victoria, zuidelijk Zuid Australië en Tasmanië.

Omschrijving: Op de kleurenafbeelding is een mannelijk exemplaar afgebeeld. De volwassen popjes verschillen uiterlijk van de mannetjes door het ontbreken van de goudgele bevedering op het kopje, hebben een smallere voorhoofdsband en de groene veerpartijen vertonen sterk dofte plekken. Zij mist ook de oranjekeurige vlek tussen de pootjes welke bij de meeste oudere mannetjes wél voorkomen. De slagpennen van de man zijn zwart, die van het popje bruinachtig zwart van kleur.

Lengte: 23-25 cm.

Ondersoorten: Geen.

Mutaties van

Elegantparkiet

Splendidparkiet

Bourkesparkiet

Algemeen: Ze leven zowel in enorme grote en open steppen als in gesloten wouden. Nestelen doen ze op vrij grote hoogten, 6 tot 25 m.
Richtprijs: f 500,— tot f 600,—.

**ELEGANTPARKIET,
Neophema elegans**

Verspreiding: Zuidelijk en westelijk Nieuw Zuid Wales, Victoria, Zuid Australië, zuidelijk en centraal West Australië.

Omschrijving: Op de kleurenafbeelding ziet u een mannelijk exemplaar. De popjes zijn in het geheel wat matter van kleur, vooral de borstbevedering is lang niet zo goudgeel. De grote slagpennen van de mannelijke exemplaren zijn zwart, die van de popjes bruinachtig van kleur.

Lengte: 25-27 cm.

Ondersoorten: Geen, alhoewel in de Encyclopedie voor de vogelliefhebber wordt gesteld dat er twee rassen zijn beschreven te weten N.e. elegans en N.e. cartesi. Er wordt echter wel duidelijk getwijfeld tussen beide.

Algemeen: Ze leven op grote open plekken tussen de wouden.

Richtprijs: f 120,— tot f 150,—.

**ROTSARKIET,
Neophema petrophila**

Verspreiding: Kustgebieden en eilanden van Zuidwest en Zuid Australië tot het zuidoosten van Zuid Australië.

Omschrijving: De rotsarkiet doet erg veel denken aan de elegantparkiet maar is meer plomper en gedrongen van gestalte. De borstbevedering neigt meer naar bruingroen en is in elk geval niet zo sprekend goudgeel. De blauwe veerpartijtjes in de vleugels zijn aanmerkelijk kleiner van omvang. Tussen man en pop is er nauwelijks enig verschil waarneembaar. De mannen hebben wat meer blauwere kopveertjes.

Lengte: 24 cm.

Ondersoorten: Geen, alhoewel ook bij deze soort in de Encyclopedie voor de vogelliefhebber wordt gesteld dat er sprake van twee rassen is, N.p. petrophila en N.p. zietzi. Ook in dit geval wordt sterk aan een duidelijk verschil tussen beide getwijfeld.

Algemeen: Rotsarkieten zijn typische kustbewoners. Ze nestelen in de holten van krijtrotten. De 4 tot 6 witte eieren worden gedurende ongeveer 19 dagen bebroed. Hun voedsel bestaat uit zaden van grassen, kruiden en planten. Slechts

zeer zelden zijn deze vogels in Europa ingevoerd. Ik kan me niet voorstellen dat ze thans hier in Nederland aanwezig zijn, alhoewel, je kunt het nooit weten.

**ORANJEBUIKARKIET,
Neophema chrysogaster**

Verspreiding: Kustgebieden van Zuid Australië, van Victoria en zuidelijk Nieuw Zuid Wales alsmede op Tasmanië.

Omschrijving: Rug- en stuitbevedering grasgroen, kop-, borst- en onderstaartbevedering geelgroen, buikbevedering roodoranje. Een blauwe frontale band siert het voorhoofd. De popjes zijn minder sprekend van kleur.

Lengte: 20 cm.

Algemeen: Nooit zijn deze vogels in Europa ingevoerd en ook in Australië mag men deze soort niet in voliëres houden. Ze worden zeer streng beschermd. Over kweekresultaten is dan ook niets bekend. Ze voeden zich evenals alle andere neophema's met gras- en onkruidzaden. Ze broeden vlak boven de grond in holle boomstammen.

**TURQUOISINEARKIET,
Neophema pulchella**

Verspreiding: Oost Australië vanaf Centraal Queensland tot aan de grens van Victoria.

Omschrijving: Het verschil tussen man en pop is duidelijk waarneembaar. Zij mist de rode schouderbalk en het blauw op het kopje is veel minder sprekend en geringer van omvang. De overige kleuren van de bevedering zijn ook wat fletser.

Lengte: 21-23 cm.

Ondersoorten: Geen.

Algemeen: Bij voorkeur houden ze zich op in heuvelachtige dicht beboste streken. Ze nestelen op hoogten van 5 tot 20 m. D broedholten zijn in het algemeen erg groot.

Richtprijs: f 50,— tot f 70,—.

**SPLENDIDARKIET,
Neophema splendida**

Verspreiding: Van westelijk Nieuw Zuid Wales over het noordelijk deel van Zuid Australië tot midden West Australië.

Omschrijving: Het mannelijke exemplaar ziet u duidelijk weergegeven op de kleurenfoto. De popjes doen sterk denken aan de popjes van de turquoisinearkiet. De blauwe veerpartijen op kopje en vleugels zijn aanmerkelijk minder krachtig dan die van de mannelijke splendidarkiet. Zij mist bovendien de felrode borstkleur.

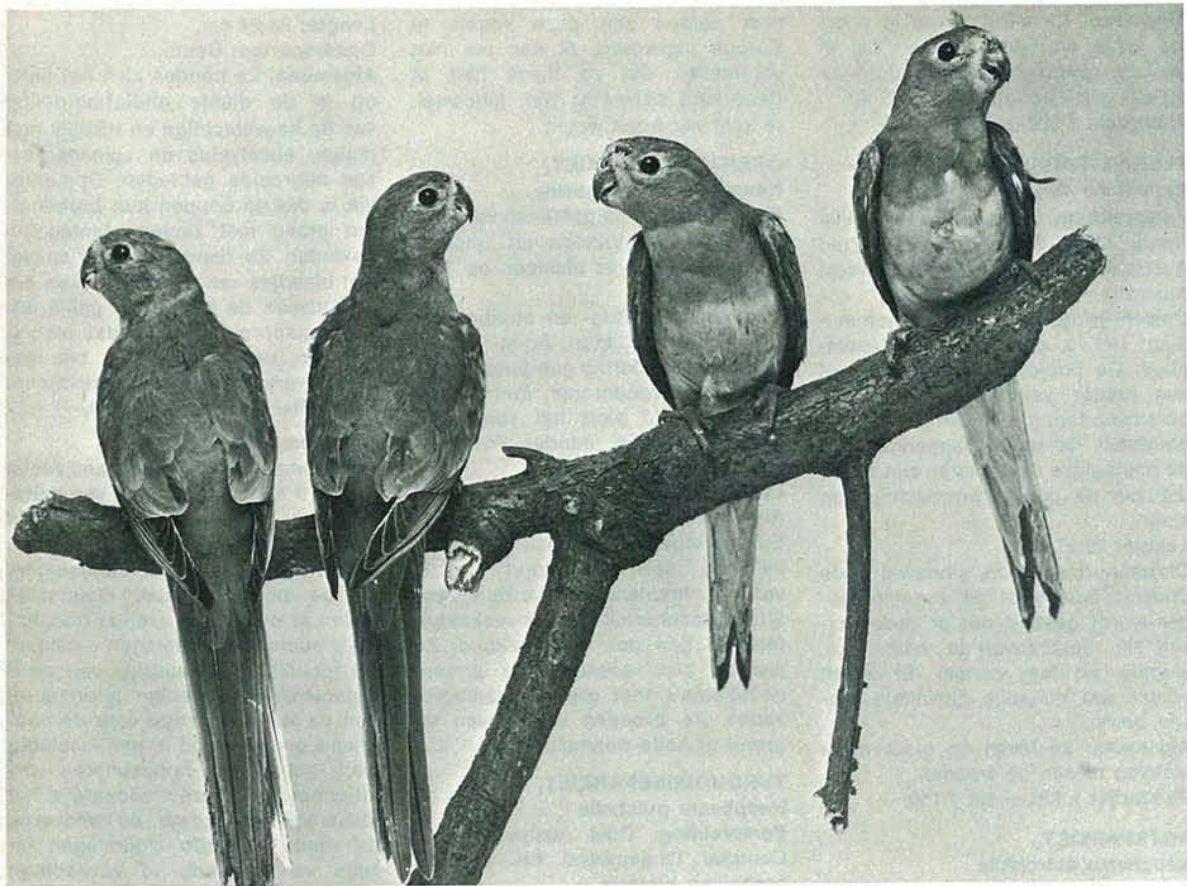
Lengte: 22-24 cm.

Ondersoorten: Geen.

Algemeen: Ze houden zich het liefst op in de dichte onderbegroeiing van de heuvelachtige en rijkelijk met mulga, eucalyptus en spinifexgrassen begroeide gebieden. Opmerkelijk is dat de poppen hun broedholten graag met zachte plantedelen bekleden. Ze rispen met hun snavel wat blaadjes van planten, steken die dan tussen de stuitveren, gelijk enkele agapornidesoorten dat plegen te doen, en transporteren het materiaal vervolgens naar de nestholte.
Richtprijs: f 100,— tot f 120,—.

Neophema domesticus

Een domesticatieproces gaat veelal gepaard met het ontstaan van mutaties. Voor wat betreft de neophema's vinden we op dit moment de meeste mutanten, of zo u wilt kleurslagen, bij de bourkesparkiet. Geleidelijk zullen er ook bij de overige neophema's bepaalde kleurslagen ontstaan. De technische commissie van onze organisatie heeft enige jaren geleden de standardeisen voor de neophema's vastgelegd in een losbladig werk dat bij het bondsbureau verkrijgbaar is. In deze standaard is het ideaaltype van zowel de wildvorm, de reeds bekende kleurslagen en zelfs van de nog te verwachten mutanten omschreven. Wat die laatste, de nog te verwachte mutanten, betreft is dit vastgesteld op grond van een uitgebreid vederonderzoek. Ook is in de standaard omschreven op welke wijze de diverse kleurslagen vererven. Het is dan ook van groot belang dat de kwekers uitgebreid van deze standardeisen kennis nemen en aan de hand van die gegevens te werk gaan. Daarbij is een strenge selectie van de kweekvogels van enorm groot belang. Men dient, wil men tot kleurslagen komen, zeer serieus en met goed overleg de kweekparen samen te stellen. Vooral ook omdat we nooit direct tot een bepaalde kleurslag zullen kunnen komen. Deze moeten als het ware worden opgebouwd en dit is alleen mogelijk wanneer we door strenge selectie, het omschreven ideaalbeeld voor ogen houdende, gaan kweken. Het is duidelijk dat een goede en zo uitgebreid mogelijke kweekadministratie van groot belang is. Zijn er eenmaal bepaalde stammen opgebouwd, dan liggen de zaken wat eenvoudiger en zullen er hoogstwaarschijnlijk ook minder „tussenkleuren” voorkomen. Het is juist met vogels welke in hun ver-

Jonge bourkes, 2 weken na uitvliegen

schijningsvorm noch het een noch het ander zijn, dat de kwekers/inzenders zich op een tentoonstelling teleurgesteld voelen. Dergelijke vogels zijn nu eenmaal géén TT-vogels maar voor de kweek hebben we ze wel degelijk nodig. Laat ons eens een voorbeeld geven. De bourkesparkiet kennen we in een gele en in een rode verschijningsvorm. Bij de oorspronkelijke wildvorm was de gele kleur nog niet tot de vleugelveertjes doorgedrongen en beperkte die kleur zich, overigens zeer spaarzaam, in hoofdzaak tot de borst- en buikbevedering. Door steeds de exemplaren met het meeste geel in de vleugels aan elkaar te paren verkreeg men uiteindelijk vogels welke in de vleugeldeken een donkerbruine golftekening op een diepgele ondergrond vertoonden. Ditzelfde gebeurde ook in een rode variatie. In plaats van die diepgele is er dan sprake van een oranje-rode ondergrond. Ieder kan nu wel begrijpen dat vogels welke nog onvoldoende geel of rood in de vleugels hebben niet voldoen aan de

gestelde eisen en derhalve ook niet voor hoge punten in aanmerking komen. Een soortgelijke kwestie doet zich ook voor bij de roodbuik turquoiseparkiet. Streng selecteren en steeds de vogels met de grootste rode buikvlek aan elkaar paren. Door de cumulatieve (opstapelende-uitbreidende) werking van de carotenoïdevorming wordt uiteindelijk een volledige roodbuik verkregen. Ook in dit laatste geval is dus de vogel die geen volledige oranje-rode buikvlek vertoont of, aan de andere kant, de vogel die een goudgele buikvlek (wildvorm) met enkele rode veertjes vertoont, een vogel welke niet voor hoge punten in aanmerking komt. Beide voldoen niet aan de gestelde standardeisen. Naast bovenbedoelde verschijningsvorm zijn er nog enkele andere. Bij de bourkesparkiet kennen we in zowel de geel- als in de roodserie nog de isabel, de fallow en de pastel. De pastelbourkes wordt ook wel de gele bourkes genoemd en het verschil tussen deze en de beide andere kleurslagen is dermate groot

dat men zich niet kan vergissen. Bij de pastel is al het blauw zeer licht van tint; kop en nek roze met een weinig bruin evenals de borst en keelstreek. De vleugels zijn diep geel met op de buitenste vleugeldeken een vage lichtbruine golftekening. Mantel egaal diep geel, rug en stuit egaal olijfgeel. Poter zijn vleeskleurig en de kleur van snavel en nagels is geelachtig hoornkleurig. Het uiterlijke verschilt tussen een isabel en een fallow zit hem in de kleur van de snavel. Bij de isabel donkerhoornkleurig, bij de fallow vuilwit. Voor het overige zijn ze precies eender.

De isabelfactor vererft geslachtsgebonden; de pastel- en de fallowfactor recessief. De twee laatstgenoemde factoren zetelen NIET op een geslachtschromosoom maar op een ander, een autosomaal chromosoom. Zo'n recessieve factor komt alleer tot uiting wanneer deze niet door een andere factor wordt overheerst. Opgemerkt dient te worden dat beide factoren ieder op een ander chromosoom zetelen. Ze zijn dus

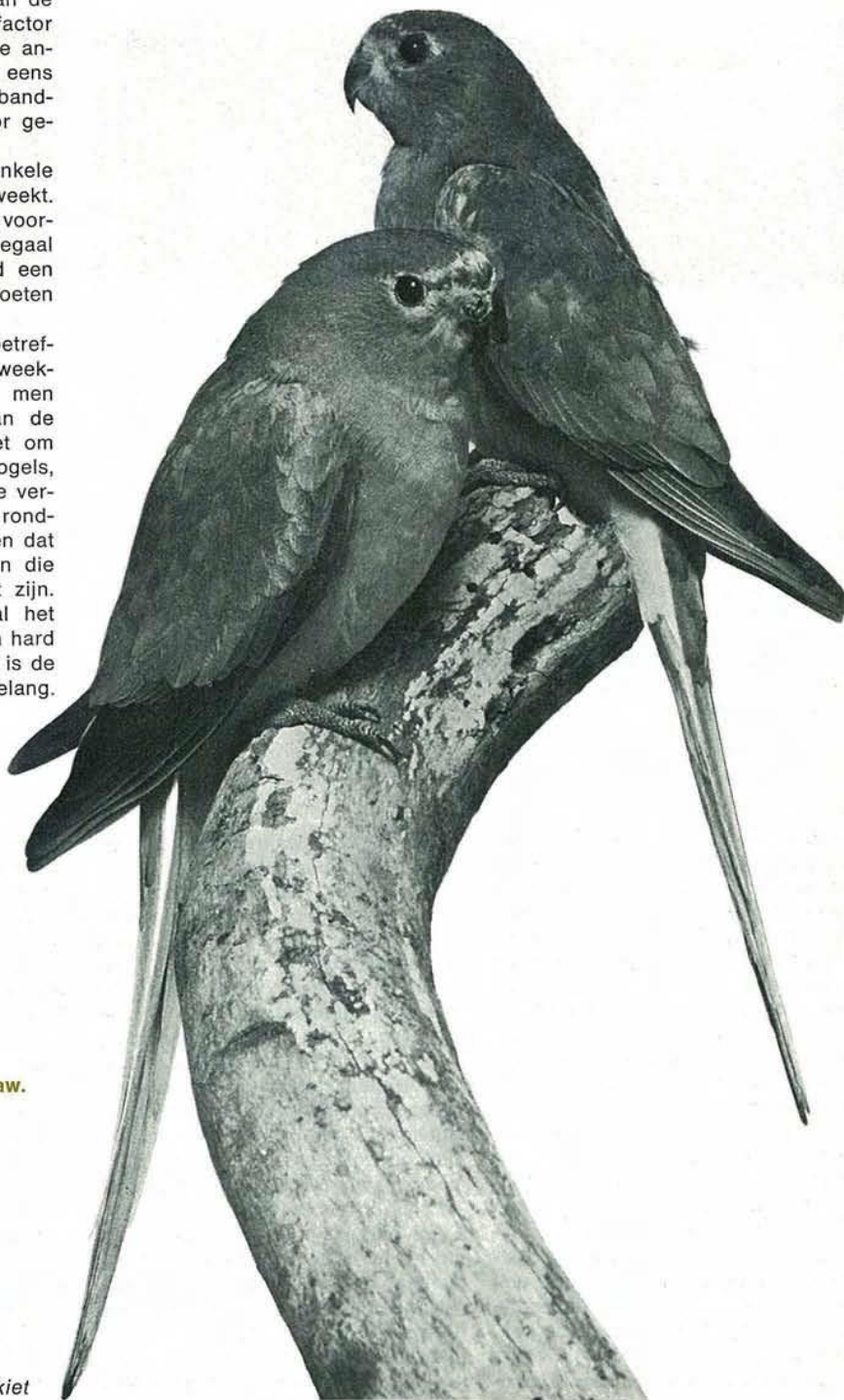
nafhankelijk van elkaar.
Bij de overige neophema's zijn nog
niet zoveel mutaties bekend. Wel is
er de zeegroene (blauw met groene
vlees) en de lutino. De zeegroene
factor vererft recessief. In 1976 pu-
bliceerden we in dit blad, op pagina
84 en 185, een artikel over de
lutino elegantparkiet. Opmerkelijk is,
dat blijktens de bevindingen van de
kweker van deze vogel, de inofactor
recessief vererft. Bij de meeste an-
dere soorten, denkt u maar eens
aan de agaporniden, de halsband-
arkiet etc., vererft deze factor ge-
lachtsgebonden.

Verder zijn er ook bij enkele
soorten al bonte vogels gekweekt.
Hoeveel deze bontvorming, voor-
namelijk in geel, zal leiden tot egaal
gekleurde vogels, bijvoorbeeld een
gale zwartoog, zal de tijd moeten
vertellen.

Als slotte nog een opmerking betref-
fende de selectie van de kweek-
aren. Vanzelfsprekend zal men
vooral letten op de kleur van de
vogels maar vergeet toch niet om
ook de GROOTTE van de vogels,
het formaat, niet uit het oog te ver-
gezen. Wanneer we zo eens rond-
kijken zal het eenieder opvallen dat
er nog al heel wat vogels zijn die
aan de te kleine kant zijn.
Wanneer men niet oppast zal het
formaat van de meeste soorten hard
achteruit gaan. Naast de kleur is de
grootte dus van evenveel belang.

Paar steeds de meest grote en forse
vogels aan elkaar.

Al met al vormt het genus Neo-
phema een bijzonder interessante
groep vogels waarmede de liefheb-
ber alle kanten uit kan. De behou-
dende en de experimentele kweker
kan er zijn hart aan ophalen.

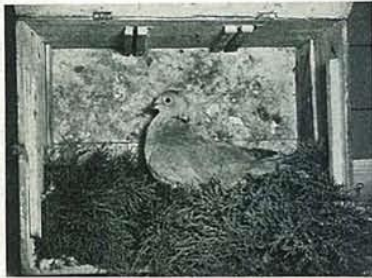

Literatuur:

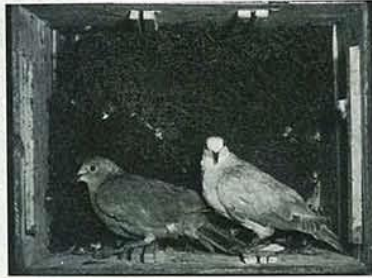
- Parrots of the world, J. Forshaw.**
- Austr. Parkieten, dr. Groen.**
- Enc. Vogelliefhebber, Rutgers.**
- Austr. Platstaartparkieten, dr. Immelmann.**
- Kweken met vogels, v. Berkel.**
- Onze Vogels, N.B.v.V.**

Splendidparkiet

aangetoonde vruchtbaarheid tussen de wilde turkse- of balkan-tortel en de tamme lach- dan wel koer-tortel

Stellig niet de scherpe, zg. harde dus belijning en kleur weergevende foto, waar zowel dit veelgelezen tijdschrift als de abonneés recht op hebben. Maar wat wil je — binnen zo'n terwille van de kiek noodgedwongen klein „foto-ateliertje” — met een dier, dat buiten op het land al op de wieken gaat zodra de mens dichterbij genaderd is dan zeg tot op 25 meter afstand? De toch echt niet bang uitgevallen spreeuwen en kraaien nemen als zg. Vlucht-Afstand toch nog altijd 20 meter in acht; reigers zowat 40, mussen en lijsters pak weg 10 meter. En bij deze Turk zat de fotograaf er tinaal bovenop!

Links: Balkan- of Turkse totel ♀ met rechts haar man, de gewone Lachtortelduif ♂. Als gevolg van de ingeboren schuwheid van het wild-vangexemplaar was 't, naar spreekt, onmogelijk om hier een betere opname van te maken.

*Onze inheemse alsmaar zeldzame wordende Bostortel, turtur turtur ook wel turtur vulgaris otwel com munus. Door ze te lokken met her nip is 't gaandeweg gelukt dit fok spannetje te wennen aan een vast voerplek in eigen tuin, indertijd te Laren-Gool. Als zich uitbreidende stam hebben ze er zich echter nie blijvend gevestigd; de doffer joez zijn grootgeworden nakomelingen steeds weer weg.
(foto v. d. schrijver.)*

In onze januari-aflevering no 1, 39e jaargang, leren we van de expert de heer L. v. Praet, dat de kruising van de zg. Lachduif, wetenschappelijk: *Streptopelia risoria*, zijnde de lachende ofwel *roseogrisea*, met het Senegalese tortelduifje, *S. senegalensis*, mogelijk èn vruchtdragend is. Mèt de toestemming van de redactie mogen wij thans aanvullend nabestigen, dat dit eveneens geldt voor de, in de aanhef aangegeven, bastaardering van de hier — als 't ware met een klap — algemeen-inheems geworden, zogeheten Turkse! De plantkundigen zouden spreken van een Adventiefgewas, een immigrant. Maar nog geen dertig jaar geleden had bij ons nog niemand ooit van deze duif gehoord! Het eerste uit het Nabije (sinds kort in de politiek genoemd het Midden-) Oosten overgekomen stelletje was in Hon-

garije in 1932 waargenomen. Toen tijdens de Rondvraag na een ornithologisch of vogelkundig congres losjes aangestipt, zelfs nauwelijks genotuleerd. Binnen enkele jaren zat heel Europa er vol van . . . Toen ondergetekendes vriend Dr. W. Bierman, Haarlem, in 1951 op de rijksweg onder Nijkerk plotseling voor 'n span van die hoogstzeldzame Aziaten zomaar op het wegdek moest afremmen werd, dank zij diens publicaties aan de bevoegde instanties en colleges, óók bij ons deze soort als nieuwe aanwinst in de dierenriem ingeschreven. Deze ontdekker is het geweest, die de naam: *S. decaocto decaocto*, nl. achttien in het Grieks, er door kreeg. Als naamgeving ontleend aan een verhaal over een dienstmaagd of slavin, die iedere keer in snikken, welke aan zacht duivengekoer deden

denken, uithulde als haar werkgeefster haar weer eens — met telkens 18 stokslagen per overtreding — bestrafte.

Als vogelvriend had steller dezes natuurlijk geen rust vóór hij daar exemplaren van in de volière had logisch. Hij wist aan 1-1 te komen uit verschillende provincies. En daa 't hem als zovele hybridenkwekers vooral te doen was om kruisingsprodukten met de, er immers zichtbaar aanverwante, haast ordinare „kooi tortel”, plaatste hij die in de, de lezer ongetwijfeld vertrouwde, paar kooi, al sinds mensenheugenis in gebruik bij de postduivenmensen de wenkast met een tussenschot te gen mogelijke knokpartijen bij een te plotselinge kennismaking. Maar die omhaal bleek niet eens nodig: beide duo's zaten in 'n mun van tijd te trekkebekken. Waar we

Als teler het ergste tegen opzagen vas de zg. reciproke kruising, de omgekeerde, zijnde dié paring waarbij niet, als bij 9 van de 10 proeven, het wijfje, dus de duivin of pop hoort op de op papier gemakkelijkste, de amme en dus de makkere, doch vaarbij de ♀ (het codeteken in de biologie voor vrouwelijk) de veel en eel schuwere wildvangpartner is! Het is nl. zó, dat doorgaans de „andersom“-kruising anders uitzierende kruislingen geeft; getuige het opvallende verschil tussen muil-dieren en muil-ezels! Eerstgenoemde tussenvorm, trouwens de meest toegepaste mélange, heeft als moeder een waardenmerrie, laatstgenoemde een zelin.

Merkwaardigerwijze verliep het proces andersom: de Balkan ♀ bleek stukken nestvaster dan die van het g. contraparaar, waarbij de wilde offer als immers de 's middags roedende instantie voor ieder wisewasje van de eieren aftippelde... Vaar we op de tweede plaats beïeuwd naar waren was — in de 10'er jaren, toen die kersverse Nederlandse staatsburger nog puur eldzaam was! — hoe die gemengde koppels hun eventuele piepers ouden verzorgen.

De algemene vogelkenner wordt er hier even aan herinnerd, dat onze amme huisduiven natuurlijk wél de ondergeschoven eieren van de wilde hout- of Koolduif, *Columba palumbus*, normaliter uitbroeden, maar de ongen na enkele dagen (erg vlot gezegd) laten barsten. Dan krijgen ze schijnbaar door, dat ze beetgenomen worden, dat die „kuikens“ ergens niet bij hen horen; koekoeksongen zijn als 't ware.

Maar ook hier was er generlei probleem! Voor een experimentator raast teleurstellend makkelijk; een jemoedsaandoening dan wel gevaarwording welke de modale kweker in hart en nieren wel zal kunnen nee aanvoelen. Zo te oordelen stuit de bedoelde specialist L. v. Praet evenmin op natuurlijke, instinctieve tegenstanden bij diens vermengen" van zijn Senegaltortel net precies die zelfde overbekende, raast afgezaagde koerduif. Onze vederkerige ervaringen lopen dus parallel.

Welke de schichtigheid, meegemaakt en ondervonden bij de ene, de wildgeboren, oudersoort. Nu werd in de laatste jaren een en ander beschreven in het pluimveeblad *Avicultura*-uitgave *Misset* waarbij zich van lezerszijde

de allerminst verwachte twijfel voerde aan de vreesachtigheid van uitgerekend die theoretisch eerder brutale Turkse, zich hier vestigende „gastarbeider“. Deze ontpopte zich immers van meetaf aan als vrijer en franker dan nota bene onze bloedeigen (door die uitgeweken ex-Balkanbewoner verdreven!) brui-ne Bostortel, *Turtur vulgaris* of *communus*. En inderdaad zie en hoor je die haast niet meer... Terloops opgemerkt: deze is evenzeer kruisbaar met de Lachduif, maar er niet vruchtbaar mee! Hoevele malen is dit al niet door o.a. Dr. A. L. Hagedoorn geprobeerd. 't Zou te ver voeren nog aan te kaarten hoe steller dezes in Indonesië — gewoon op de markt, op de passardus — uiterst merkwaardige bastaarden is tegengekomen tussen duiven en torteltypes. Er is echter uit die, meestal alleen dialect sprekende, Maleise fokkers niet wijs te worden uit welke species of soorten zij die tussengevallen verkregen hebben; met de Latijns-wetenschappelijke benamingen hoef je bij die knapen allicht al helemaal niet aan te komen.

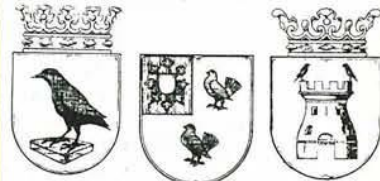
Ze weten slechts en wat die hybrides in roepia's moeten opbrengen en dat ze de klant geluk „oentoeng“, plus ook nog eens 'n keer eigen vruchtbaarheid zullen brengen — jawel.

Om tenslotte nog eens in te haken op 's-heren v. Praet's doortelen met de zogeheten FI, FII en andere generaties diene, dat we zelf doorstootten tot een 7/8ste bloed, derhalve het 87½% Balkangenen voerende geslacht. Deze graad had al volkomen het geluid van de zuivere Turkse. Aan alles komt een eind: We zouden net overgaan tot het inschakelen van de factor-wit toen een najaarsstorm het nodig vond onze broedhokken van de tuinmuur af te rukken en 14 stuks de niet eens geëerde vrijheid herkwegen — ze zijn althans in de buurt gebleven. En zo weten we niet beter of heel wat hedendaagse, geacclimatiseerde „decaocto's" zijn niet van vreemde, te weten Hollandse, smetten vrij...

G. de Josselin de Jong.

Vogels in de heraldiek

Tientallen wapens van Nederlandse gemeenten voeren een of meer vogels in hun wapen. U ziet hier 3 zgn. 'sprekende' wapens afgebeeld (wapens waarvan de afbeelding de plaatsnaam aangeeft). Eenden, zwanen, ooievaars, adelaars komen zeer veel voor, maar ook duiven, hanen, Kieviten, valken, kraaien, ganzen, papegaaien, uilen sieren de wapens. 'Zielige' gemeenten zijn o.a. Bergen, Heemstede, Waalre, Vuren en IJsselmuiden, die 'merletten' (vogels zonder bek en poten) in hun wapens voeren.

Ravenstein

Duiven

Valkenburg

Vogels zien we o.a. in de volgende gemeentewapens: Broek in Waterland, 's Graveland, Kortenhoef, Jisp, Naarden, Oudendijk, Sijbekarspel, Westwoud, Wieringerwaard, Zwaag, Ellemeet, 's Gravenhage, Ovezande, Vogelwaarde, Hoenkoop, Woudenberg, Westerbork, Brunssum, Mheer, Maarheeze, Schayk, Werkendam, Gameren, Bergambacht, Moerkapelle, Reeuwijk, Schinnen en Waspik.

Vogelreservaten in Nederland

Al honderden jaren geleden is men begonnen om sommige vogels te beschermen. Maar het heeft tot in deze eeuw geduurd voor men begreep dat alleen een verbod om een vogel te doden op zich niet voldoende bescherming biedt. Als hun biotoop vernietigd wordt, of hun voedsel verdwijnt zijn vogels alsnog ten dode opgeschreven. Daarom is men overgegaan tot het instellen van reservaten. Het eerste vogelreservaat in Nederland was het Naardermeer. Dit prachtige meer, met zijn broedkolonies van lepelaars, purperreigers, aalscholvers en verdere riet- en waterbewoners, werd ernstig bedreigd toen de gemeente Amsterdam het wilde gaan gebruiken als vuilstortplaats. Mede door de onvermoeibare ijver van dr. Jac. P. Thijssse werd in 1906 het gebied aangekocht door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Het eilandje Griend, in feite niet veel meer dan een grote begroei-de zandbank, is tot reservaat verklaard vanwege de grote aantallen sterns, meeuwen en bergeenden die er broeden. De Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten geeft een handboek uit waarin de meeste natuurreservaten en wandel terreinen in Nederland beschreven worden (f 10,- Herengracht 540, Amsterdam).

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opkvoerver - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

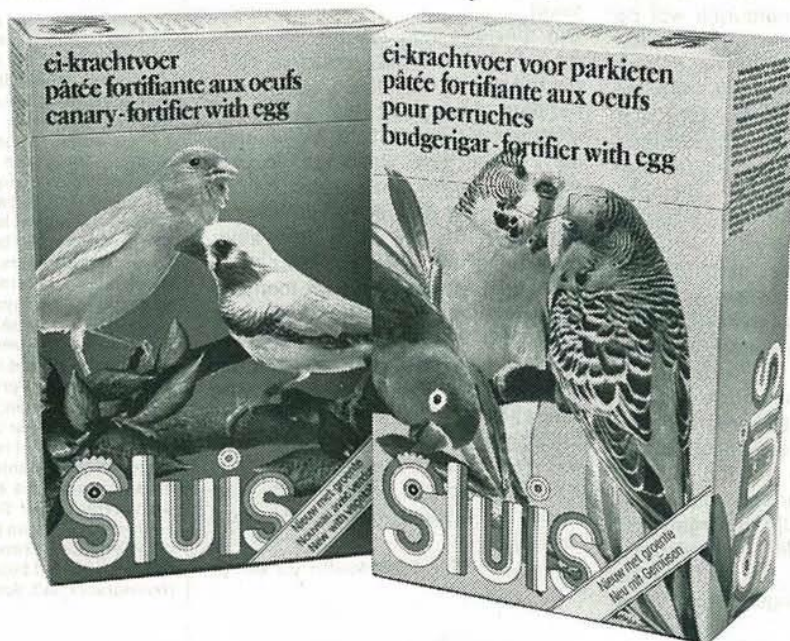
Sluis Ei-Krachtvoer is:

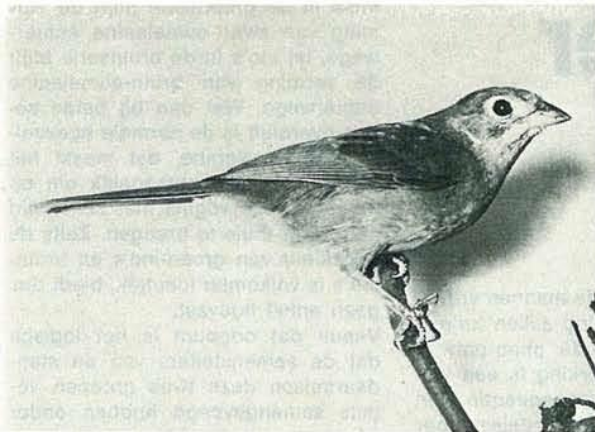
1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1 kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opkvoerver.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

de rode kroonvink

Foto: A. F. Mollinger

De rode kroonvink, *Coryphospingus cucullatus*, komt voor in Guyana, Noord-Argentinië en Bolivia. Ze leven in bosachtige streken en houden zich bij voorkeur op in dicht struikgewas. Nestelen doen ze hoog in een struik en het komvormige nest wordt gebouwd van halmen en vezels. De 3 tot 4 witte eitjes vertonen aan de stompe kant wat bruinigrijze vlekjes.

Het voedsel bestaat uit allerlei onkruidzaden en insecten. Het verschil tussen man en pop is heel goed waarneembaar. Het popje mist de rode kuif en is meer bruiner van kleur. Van nature zijn het wat schuwe vogels en ze eisen een goed beplante volière. Hebben ze die ter beschikking, dan zult u regelmatig kunnen zien en horen dat het mannetje, half verscholen in het groen, zijn liedje met veel enthousiasme voordraagt en dat hij daarbij zijn roodgekleurde kuif in volle pracht opsteekt. Het zijn overigens moeilijk te acclimatiseren vogels. Na aankoop, en voor zover het dan pas geïmporteerde vogels betreft, dient u ze met veel zorg te omringen. Plaats ze apart in een ruime broed- of kistkooi en zorg er de eerste 2 weken voor dat de temperatuur niet al te laag wordt. Geleidelijk kunt u die temperatuur wat laten dalen om ze daarna, mits ze in goede conditie zijn, in de volière los te laten. Zoals gezegd dient die volière goed beplant te zijn en bovendien moeten ze ook in een binnenverblijf kunnen, welke ruimte tijdens de winter matig verwarmd is.

De heer B. Copier, Schiestraat 4 in Ridderkerk, kweekte vorig jaar met goed succes rode kroonvinken en hij schreef daarover het volgende:

„In het najaar van 1976 kwam ik in het bezit van een paar rode kroonvinken, en ik was er wat trots op. Om ze eerst wat aan hun nieuwe omgeving en vooral aan het nacht- of binnenhok te laten wennen, heb ik ze daarin de eerste 14 dagen ondergebracht. Daarna heb ik ze gelegenheid gegeven om de buitenvolière in te gaan waar ze samen kwamen met diverse astrilde-soorten en regenboogvinken.

Dagelijks verstreekte ik ze een mengsel allesterin zaden en paddy. Ik vulde dit aan met het volgende mengsel: 10 kg onkruidzaden, 1 kg distelzaden, 2 ons gras- en 2 ons slazaad. Dagelijks kregen ze hiervan een klein bakje. Als levend voer gaf ik ze meelwormen en mieren-eieren gemengd met universeelvoer, alsmede levende vliegen, muggen, sprinkhanen en andere insecten, die ik dagelijks met een schepnet in de polder verzamelde

en in de volière losliet. Dagelijks gaf ik mijn vogels ook wat groenvoer en het bad- en drinkwater werd tweemaal per dag ververs.

In het voorjaar heb ik blokken en nestkastjes in de volière gehangen en in enkele struiken bracht ik wat voorgevormde nesten aan. U kent dat wel, van lang gras zelf zo'n komvormig nestje draaien en dat dan in een vork van een boompje of struik bevestigen. Ongeveer 14 dagen nadat ik de nestgelegenheden had aangebracht ontdekte ik in een nestje 2 eitjes, maar ik wist niet van welke vogels. Ik kon er ook maar niet achterkomen en toen weer zo'n dag of 12 later heb ik die eitjes maar weggehaald. Per ongeluk liet ik er toen even vallen en zag tot mijn grote verbazing dat er een bijna volgroeid jong in zat. In allerijl heb ik het andere eitje toen maar onder de Japanse meeuwen gelegd, maar daar is niets van terecht gekomen. Het eitje is wel uitgekomen, maar niet meer dan dat.

Ik ben van toen af mijn vogels nog beter gaan observeren en op een gegeven dag zag ik de paring van de rode kroonvinken. Bijna twee weken nadien constateerde ik dat in hetzelfde nestje waaruit ik de twee eitjes eerder weghaalde, een eitje lag. Tijdens de twee volgende dagen werden er nog twee eitjes gelegd en zat het popje voortdurend op dat nest. Zij broedde alleen; het mannetje bemoeide zich nergens mee.

Na 13 dagen broeden kwamen alle drie de eitjes uit. Deze jongen werden goed door hun moeder gevoed en toen ze 7 dagen oud waren heb ik ze geringd. Dat ringen ging niet gemakkelijk en eigenlijk waren ze al te groot. Enkele dagen later vond ik twee van de drie jongen op de grond; zij waren op de een of andere manier uit het nest geraakt. Het ene overgebleven jong bleef het echter goed doen en is ook geheel zelfstandig geworden.

Kort daarop volgde nog een derde ronde en ook die verliep exact als de tweede ronde. Drie eieren, drie jongen waarvan er uiteindelijk maar één overbleef. Volgens mij is de oorzaak van het uit het nest geraken gelegen in het feit dat die nestjes wat te ondiep waren. Een van onze keurmeesters die ik daarover sprak was ook die meniging toegedaan. Dit jaar zal ik trachten om wat grotere nesten aan te brengen, zodat mogelijk dergelijke slachtoffertjes voorkomen worden. Niettemin was ik met mijn twee zelf gekweekte en geringde rode kroonvinken best tevreden."

pietpraat over phao's

door J. Kuiper

De standaard zegt over phao's het volgende: Door het niet werkzaam zijn van een bepaalde enzymfactor kan er zich bij deze kleurslag geen zwarte of bruine eumelanine ontwikkelen. Tengevolge hiervan treffen we bij deze vogels geen bestreping en donker gekleurde grote pennen meer aan. Het oorspronkelijke, zich langs de randen der veren bevindende phaomelanine, wordt niet in haar ontwikkeling belemmerd, tengevolge waarvan voornamelijk op de rug een marmeringseffect ontstaat. Bij deze vogels is het marmeringspatroon een primaire eis, d.w.z. hoe meer het bruin langs de veerrandjes is ontwikkeld, des te scherper zal de marmering zich manifesteren. Het is bij deze vogels niet noodzakelijk, in zekere zin zelfs ongewenst, dat in de middenvelden van de veren een grote concentratie van bruine phaomelanine aanwezig is. Een bepaalde, niet te grote, hoeveelheid komt het totaalbeeld ten goede, een te veel zal het marmeringseffect echter schaden of te niet doen.

Tot zover de standaardseisen, het lijkt aantrekkelijk om de tekst van de standaardseisen eens te projecteren op de afgebeelde vogels. Tussen beide afgebeelde foto's bestaat een overduidelijk verschil; zo duidelijk dat niemand dat ontgaan kan. En toch wordt dat verschil slechts veroorzaakt door het verschil in geslacht! De bovenste vogel is een man, de andere een pop, dat alleen is voldoende om een zo duidelijk verschillende verschijningsvorm te weeg te brengen.

In het algemeen zullen mannelijke phao's een geheel van bruin gespeende kop bezitten; ook de bruinontwikkeling in de rug en de borst is meestal te minimaal. Alhoewel het volstrekt niet uitgesloten is dat in een doorgefokte stam ook goede mannelijke exemplaren zullen worden aangetroffen, lijkt het raadzaam om u te adviseren om in deze kleurslag de vrouwelijke exemplaren in te zenden naar de tentoonstelling.

Simpelweg omdat de mannen vrijwel altijd een aanmerking zullen krijgen over de onvoldoende phao-ontwikkeling! Zo'n aanmerking is een volkomen logische consequentie van de tekst van de standaardseisen voor phao's.

Een tweede logische consequentie van de standaardseisen is het feit dat phao's TE bruin kunnen zijn, als phao's te bruin zijn „stikt" de marmering in de te grote hoeveelheid bruin! Ook in deze kleurslag is het verre van eenvoudig om uitgesproken topvogels te fokken, dat gaat dus voor „moderne" kleurslagen net zo goed op als voor „klassieke" kleurslagen. Ook hier geldt dat de bijkleur egaal moet zijn, ook hier is bij de zilvertinten de aanslag gauw te veel, ook schimmelphao's moeten een gelijkmatige schimmelverdeling laten zien. De rode ogen van deze kleurslag helpen niet het punten-totaal opvijzelen, normale maatstaven worden ook bij phao's aangelegd.

Genetisch kunnen phao's tot de groenserie en de bruinserie behoren, voor de beoordeling maakt dat geen enkel verschil. Het is welhaast ondoenlijk om met zekerheid te zeggen dat een phao tot de groenen danwel tot de bruinen gerekend moet worden; in beide series heb ik uitstekende exemplaren gezien. Bij

ino's in de groenserie blijft de vorming van zwart-eumelanine achterwege, bij ino's in de bruinserie blijft de vorming van bruin-eumelanine achterwege. Wat dan bij beide series overblijft is de normale hoeveelheid phaomelanine, dat maakt het uiteraard vrijwel onmogelijk om op het oog deze vogels met zekerheid genetisch thuis te brengen. Zelfs de donskleur van groen-ino's en bruin-ino's is volkomen identiek, biedt dus geen enkel houvast.

Vanuit dat oogpunt is het logisch dat de samenstellers van de standaardseisen deze twee groepen vogels samengevoegd hebben onder één noemer, phao. Nog nooit heeft iemand zich druk gemaakt over de vraag of een bepaalde vetstofvogel thuishoort (genetisch) in de groenbruin-agaat-isabelserie, slechts de verschijningsvorm wordt beoordeeld. Ook phao's worden beoordeeld op de verschijningsvorm zonder enige bekommernis omtrent de pigmentserie waartoe hij/zij behoort, een volkomen normale zaak dus.

Houdt phao's vrij van de opaalfactor, het bruinverdringende vermogen van de opaalfactor zal van elke phao een pigmentloze vogel maken, op het oog althans. Het infokken van de pastelfactor zal de phao-tekening nauwelijks beïnvloeden; de pastelfactor reduceert de eumelanine, gezien het feit dat bij phao's geen eumelanine meer aanwezig is lijkt dit tamelijk zinloos. Waaruit moge blijken dat lang niet iedere factor voor iedere vogel geschikt is! In de volgende pietpraat zal ik met u de agaatspastel behandelen, TOT DAN!

ADRESSERING MAANDBLAD

Inmiddels zijn we al enkele maanden doende om de adressering van dit maandblad via de computer te laten geschieden. Zo'n overschakeling veroorzaakt in de meeste gevallen nogal wat problemen en storingen. Ook in ons geval zijn wij daar niet van verschoond gebleven. We hopen echter, met medewerking van de afdelingssecretarissen, alles zo spoedig mogelijk in orde te hebben. Wij vragen u bij voorbaat begrip voor mogelijke strubbelingen.

Ter verduidelijking zij nog eens medegedeeld dat op de wikkel de volgende gegevens van boven naar beneden zijn vermeld:

Registratienummer

Naam

Straat en huisnummer

PTT-adrescode en woonplaats

Afdelingscode en kweeknummer

Foto: Dennis Avon en
Tony Tilford.
Uit boek Pietpraat.

een moment voor de kleurkanarie

door J. A. Verkaart

In zoverre we onze liefhebberij een sport kunnen noemen, kennen ook wij amateurs en professionals. Na de uitslagen van diverse keuringen is het voor velen weer uithuilen en opnieuw beginnen. De hoopvolle gedachte dan eindelijk eens het erepodium te betreden om de kampioensbeker in ontvangst te nemen, blijkt een fata morgana te zijn.

Onder het schuimende gerstrijke vocht van Bachus wordt dan bij de ter plaatse zijnde kampioenen alvast de koop bezegeld. Volgend jaar moet je toch weer nieuwe bakken. We kennen deze normale of beter gezegd, niet normale gang van zaken allemaal.

Om tot uitgesproken topvogels te komen, is toch wel een andere methodiek nodig. Voor een beginnening in de kunst onzer vrije tijdsbesteding is het leerzaam en leuk 5 of 6 kleurslagen te bezitten. Hij kan daar veel genoeg aan beleven, en het is zijn goed recht om bij zijn vereniging een aantal vogels in te zenden en daardoor tevens de TT-kas te steunen; overigens zeer prijzenswaardig. Het is altijd nog zó: geen vogels, geen wedstrijd!

De kleurkweker, die op gezette tijden een stam vogels brengt van 365 punten of hoger is zonder meer een specialist te noemen. Hij kan dan ook gerust het navolgende gedeelte overslaan; het heeft voor hem geen enkele waarde.

Diegenen, die een kleine, of misschien ook wel grote sprong naar het professionalisme willen wagen, hebben voorlopig aan één kleurslag de handen meer dan vol.

Het ligt er maar aan of men zich in de intensieve of de schimmelsector wil begeeven, de zilvertinten en dergelijke even buiten beschouwing gelaten. Voor schimmelfactorige vogels geldt altijd nog een fijne egale goed verdeelde schimmellaag over de gehele bevedering. Als u nu over vogels beschikt, welke in de verste verte niet aan deze eisen voldoen, dan komt u zonder meer de eerstvolgende 20 jaren niet aan de bak. U zult echter bij eventuele aankoop niet altijd het neusje van de zalm kunnen bemachtigen. Of het nu om een pigment- of vetstofvogel gaat, hoe minder schimmel in de rug hoe

beter. Dit is vrijwel niet weg te kweken. Men kan zeker wel matige schimmels aan elkaar paren, doch hier niet mee blijven doorgaan. We bekomen dan wel wat te veel van het goede. Men zal toch ook weer intensieve dieren moeten gebruiken om het juiste totaalbeeld in stand te houden.

Bij aankoop van bijvoorbeeld intensieve mannen is het wel uitkijken om niet het zo welbekende paard van Troje binnen te halen. Men kan hier wel de buitenzijde van de medaille zien, maar niet zijn genetische binnenkant.

Veronderstel dat deze een uitermate slechte schimmelverdeling vererft of — erger nog — mozaïefactorig is, want dan wordt het natuurlijk wel puin ruimen.

Het creëren van een goede intensieve vogel vereist weer een andere aanpak. We kennen diverse graden van intensiviteit, de lengte van de bevedering speelt hier een rol. Of we ons nu met or.rood of goud bezighouden, de voeding is zeer wel van belang. Onze kanarievogel is een zaadeter, maar om aan zijn vitaminetekorten etcetera te voldoen, verstrekken we een zachtvoeder.

Men kan zo maar niet ongestraft een preparaat, rijk aan vitamine a en e te hooi en te gras aan zijn vogels verstrekken. Grote flessen a en d en niet te vergeten vit. e staan soms bij de hand. Nooit moeilijkheden gehad, zeggen diverse liefhebbers. Nee, maar ook nog nooit 4 vogels gebracht van ieder 48 kleerpunten, zo is dat ook nog eens een keer.

Genoemde vitaminen zijn wel noodzakelijk, maar overdaad schaadt. De or.roodkweker heeft maar al te dikwijls op zijn keurlijst vermeld gezien, dat een betere kleuregaliteit gewenst is. Dat betreft dan veelal het dieper doorgekleurd zijn aan de kop. De uitdrukking goudtint te warm of warm boven de snavel is de goudkweker zeker niet vreemd. Een vrij korte bevedering in de intensieve vorm kan de or.rood vogel een dieper kleureffect geven. Tegenovergesteld is een meer lange bevedering bij de goudvogel kleurverhelderend. Wel iets om rekening mee te houden.

Opmerkingen als melig of wazig in de rug hebben menig inzender al grijze haren bezorgd. Het gebruik van schimmeldieren is hier debet aan.

Ja, we weten het wel, half intensief. Als u fokvogels bezit met een behoorlijke schimmellaag in de rug, dan komt u in nateelt nog niet van dat „melig“ af. Het vererft gewoon, zij het dan in mindere mate. Eenvoudig, hè? De uitdrukking half intensief is dan ook verkeerd. Een 70 % intensief, 30 % schimmeldier zou een ideale partner zijn voor een volintensieve vogel.

Soms krijg je, doorgaans op onderlinge wedstrijden, zo'n uitgesproken kweekvogel gewoon voor je neus op de keurtafel. Je weet dan meteen dat de eigenaar een amateur is. Hij krijgt misschien maar 42 kleerpunten, **maar als fokvogel is die goud waard.**

Ik kan dan ook meestal de verleiding niet weerstaan om een opmerking te plaatsen, zoals: prima fokvogel voor intensieve kweekrichting. Keurtechnisch gezien zit ik dan wel flink fout. Ik heb op dat moment geen kweekvogels te beoordelen, doch wedstrijdieren. Ik leef dan maar met de gedachte, dat men daar begrip voor heeft. Het zou doodjammer zijn, als een dergelijk uniek exemplaar in de kist van de koopman verdwijnt.

Vooromschreven vogels zijn de stille kracht van de specialist in zijn klasse. Jaren heeft hij gewerkt en geselecteerd om zoiets voor elkaar te krijgen. Zulke vogels zijn niet te koop; die zult u zelf moeten kweken. Hier schuilt dan ook een van de geheimen van het steeds maar aan de top blijven.

Men kan, zo men wil, zeker wel goede kweekvogels bekomen; wel inachtig zijn dat u ook met vogels thuis komt, niet met iets wat er op lijkt. Daar bedoel ik mee een goed formaat, volle borst en brede rug. Een mooi kleurvogeltje met scherp borstbeen is nog maar een derde-rangs burger in zijn soort.

De aandachtige lezer zal met deze wel hebben begrepen, dat specialisatie en selectie, met grondige kennis van de kweekrichting, bitter noodzakelijk zijn. Veel succes.

Foto's: Julia Voskuil

Zó was het vroeger . . .

over bloemen en planten

plantengordijn

In maart krijgt de zon weer aanzienlijk meer kracht, hoewel het nog flink koud kan zijn. Achter glas stijgt de temperatuur echter bijzonder snel zodra de zon erop staat. De kamerplanten zullen we dan ook in deze maand moeten beschermen tegen langdurige, felle zon. Zonwering aan de buitenkant is het beste; aan de binnenkant moet de zonwering tussen glas en planten zijn aangebracht (rolgordijnen, jaloezieën). Zonwering moet alleen in werking worden gesteld als de zon werkelijk schijnt, anders krijgen de planten weer te weinig licht.

Wilt u een enkele plant tegen overmatige zon beschermen, dan is het „lommertje” een goede oplossing (zo'n los schermpje).

Elk raam biedt feitelijk andere mogelijkheden. Dubbele beglazing zullen de planten zeer waarderen: het voorkomt zowel overmatige afkoeling als snelle temperatuurstijging. Een venster op het zuiden zal nog de meeste problemen geven omdat het er al gauw te heet wordt. Een paar uur zon is het meest ideaal en dan nog liefst in de vroege ochtend

of de namiddag. Koopt u planten, hou dan rekening met hun wensen. Van lieverlee zult u een plantengemeenschap in de vensterbank(en) hebben die het heel lang uthoudt. Een paar voorbeelden:

Licht en zonnig:

- Plumbago (loodplant, mannen-trouw)
- Hoya (wasbloem)
- Euphorbia's (succulente soorten)
- vele cactussen en andere succulenten
- Jatropha
- Adenium
- Abutilon
- Coleus (siernetel)
- Hibiscus (Chinese roos)
- Nerium oleander
- Pelargoniumsoorten

Hangend/klimmend:

- erwtenplantje
- lantaarnplantje
- Codonanthe
- Chlorophytum
- Sedum morganianum
- Plecranthus

Licht, zonder zon:

- vlijtig liesje
- Begoniasoorten

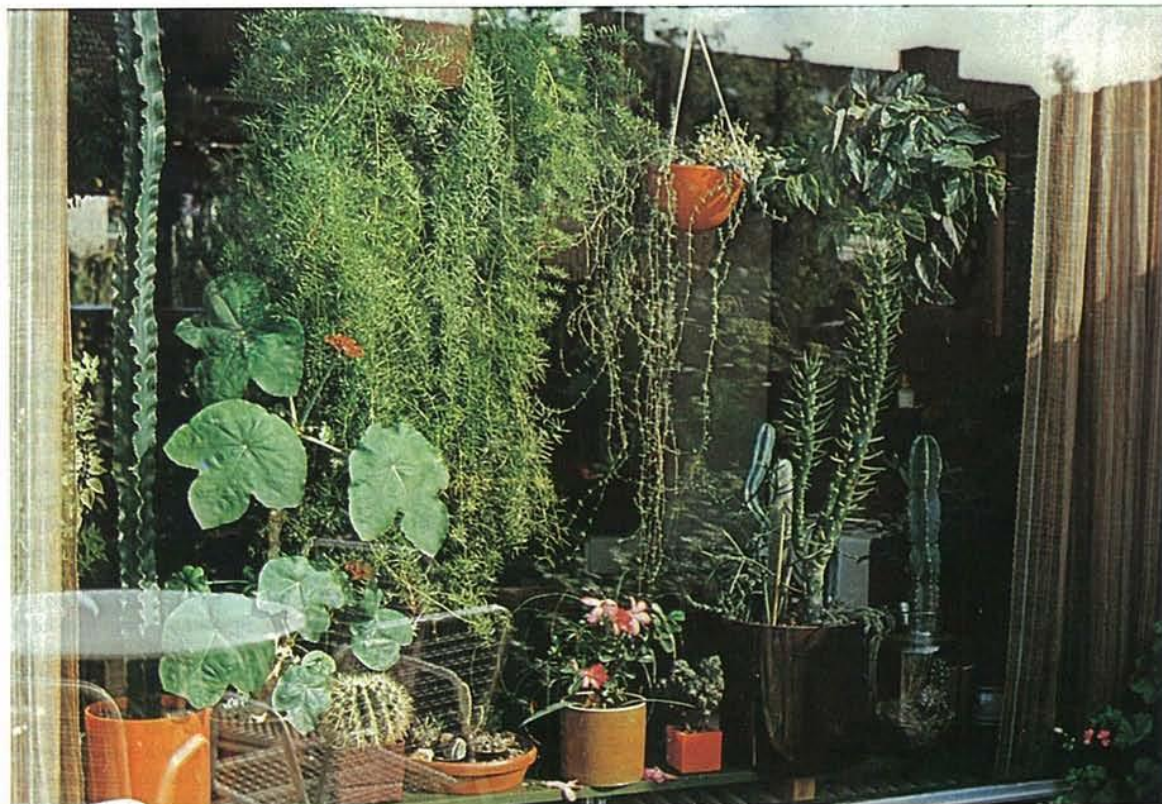
- cyclaam
- azalea
- tiengebodemplantje
- Dieffenbachia
- Aglaonema
- venusschoentje (orchidee)
- Cyperus (parapluplant)
- Anthurium
- Araucaria (kamerden)
- Bromeliasoorten
- Streptocarpus
- Clivia
- Codiaeum
- Primula's
- Fatshedera
- Ficussoorten

Hangend/klimmend:

- Soleirolia (slaapkamergeluk)
- Cissus
- Asparagus (sierasperge)
- Hedera (klimop)
- Columnea
- ster van Bethlehem
- Tolmiea (kindje op moeder's schoot)
- Saxifraga (moederplantje)

Bureau Voorlichting Bloemen en Planten

Een zonnig plantenraam.

Onkruiden

melganzevoet

(*Chenopodium album* L.)

Een heel bekende plant is de Melganzevoet, of witte ganzevoet. Plaatselijk ook wel kortweg melde genoemd. Hoewel u het waarschijnlijk niet zult verwachten, zijn er in ons land een groot aantal onkruiden en zelfs ook gecultiveerde planten die tot de ganzevoetfamilie behoren. Bieten en krotten zijn dergelijke gecultiveerde planten, alsook Spinazie. Hoewel al deze planten een schat aan zaden opleveren, is het overbodig ze te verzamelen. Het maakt geen verschil, of ze nu rijp of onrijp zijn, ze eten er vrijwel niets van. Uitzonderingen zijn er natuurlijk altijd wel; de mus zal er wel eens van snoepen.

Anders is het met het jonge blad. Tal van vogels peuzelen er heerlijk van en . . . als extra: het bevat ook nog een hoeveelheid caroteen!

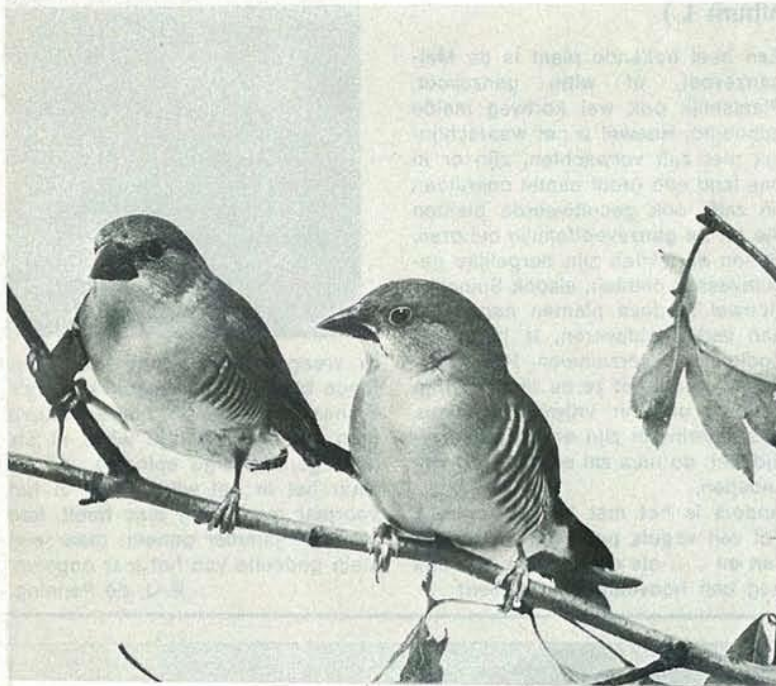

In vroeger jaren at de mens het jonge blad van de Melganzevoet als Spinazie. De jonge bladen sneed men dan op dezelfde wijze af als de tegenwoordige spinazie.

Daar het in het wild alleen in het voorjaar maar jong blad heeft, kan men het jammer genoeg maar een klein gedeelte van het jaar oogsten.

P. J. de Penning.

uw vraag? ons antwoord!

Vraag:

De vraag welke ik u ga stellen moet u vooral niet als kritiek beschouwen, daarvoor is uw blad „Onze Vogels” veel te goed zowel van inhoud als van opmaak.

Sedert april 1976 lees ik uw blad en heb ik kleurkanaries, te weten orangerood gaat intensief en schimmels. Vorig jaar had ik leuke kweekresultaten, maar nu komt het: ik kan geen man van een pop onderscheiden; al blaas ik ze hun staart van d'r kont. De kopjes geven wel eens een indicatie, maar ik kom er zonder hulp toch niet uit. Overigens, hulp hierbij is wel te verkrijgen, maar een artikel in ons maandblad lijkt me ook voor andere beginners wel op zijn plaats.

W. Z. te H.

Antwoord:

Het geslacht is bij kanaries in het algemeen niet zó gemakkelijk vast te stellen. Er zijn vaak nauwelijks uiterlijk waarneembare verschillen. De zang is kenmerkend voor de mannelijke vogel. Wanneer de vogels tegen het stadium van broed-

rijpheid verkeren, dan is het in de omgeving van de cloaca ook wel waar te nemen. Men blaast van de ondersteunt de veertjes opzij en wanneer die cloaca sterk is uitgestulpt en naar voren is gericht, heeft men te doen met een mannelijk exemplaar. Ook de cloaca van de popjes laten wel eens in die zelfde periode een uitstulping zien, doch deze is dan niet zo sterk en naar de staart gericht. Aldus lazen we in het bekende boek Kweken met Vogels. We kunnen ons voorstellen dat het voor beginnende liefhebbers een moeilijke opgave is, maar toch, ergens zijn we allemaal begonnen. En wat dat blazen betreft, niet te hard hoor, aan kale vogels is ook geen veer te zien.

Vraag:

Ik heb de volgende tropische vogels: Goudbuikjes, tijgervinkjes, groene tijgervinken, melba-astrildes, nonpareils, bandvinkjes, mozambiquesijsjes, papegaaiamadines, rode kroonvinken, blauwfazantjes en spitsstaartamadines. Wellicht ko-

men er in de toekomst nog wat soorten bij. Kunnen deze vogels maar wel goed geïsoleerd nachtveroverwinteren in een niet verwarmd blijk en mogen ze op een zonnige en vriezende dag naar buiten?

B. H. te G.

Antwoord:

Indien de vogels goed geacclimatiseerd zijn, kunnen de meeste soorten die u noemt, mits de temperatuur niet al te laag is, zonder verwarming overwinteren. Zonder verwarming wil echter niet zeggen dat het in het binnenverblijf mag vriezen. Tijdens strenge en/of langdurige vorst doet men er goed aan zo'n binnenverblijf matig te verwarmen, zodat de temperatuur niet onder het vriespunt daalt. Juist voor kleinere soorten is het bovendien belangrijk dat de lange nachten in de winterperiode wat worden verkort. Het is dus verstandig om ook met kunstlicht te werken.

De meeste vogels gaan heus niet dood van de kou, maar wel van voedseltekort. Wanneer we namelijk de dagen met kunstlicht wat verlengen, dan hebben ze ook langer tijd om voedsel op te nemen en daar gaat het in feite om. Zie voor wat betreft verlichting en verwarming het artikel dat in het oktobernummer van de vorige jaargang is gepubliceerd.

Wanneer het een mooie, zonnige dag is, ook al is het vriezend weer, mogen de vogels gerust naar buiten. We hebben meermalen gezien dat onze blauwfazantjes en andere soortgelijke astrildes uitbundig aan het sneeuwbaden waren, dus wat dat betreft kunnen ze wel wat hebben.

Vraag:

Vorig jaar heb ik een grijze zebra-vink man, welke een maximale bruine aanslag had, gekoppeld aan een maskerpop. Dit koppel gaf mij grijs/masker mannen en grijze poppen. De beste grijs/masker mannen, die met een goed postuur en sterke bruine aanslag, heb ik daarna gekoppeld met maskerpoppen. Ik kweek deze vogels binnen in broedkooien. Bij de kweek van maskers wil ik dus te werk gaan zoals Beckmann dat omschrijft in zijn Handleiding voor de Zebra-vinkweker en ik dacht dat ik hier al aardig mee op weg was. De laatste weken kwamen mij echter artikelen onder ogen waarin stond te lezen dat het inkruisen van grijs bij maskers ongewenst

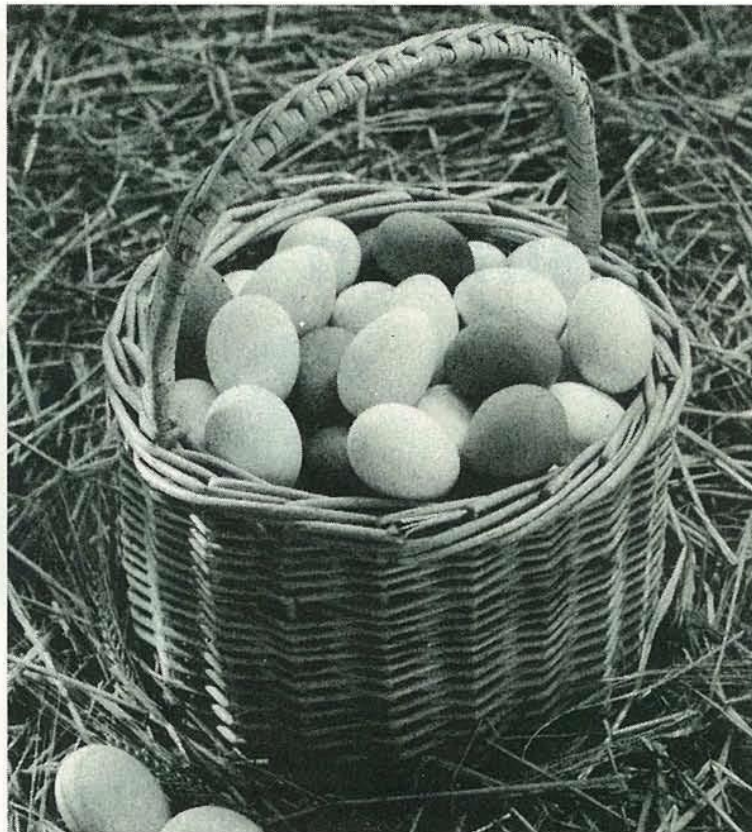
is. Vandaar nu mijn volgende vragen: Is de door mij gevolgde methode zoals Beckmann die beschrijft niet bruikbaar voor de kweek van kwaliteitszwartmaskerzebravinken?

Welke kleurslag kan men dan wel (of nog meer) gebruiken bij de kweek van die zwartmaskers?

A. E. te D.

Antwoord:

De door u gevolgde Beckmann-methode, t.w. het inkweken van grijs met max. bruine aanslag om de zwartmasker te verbeteren is, zoals inmiddels in de praktijk is gebleken, niet de beste methode. Het kan wel, maar de weg om tot optimale maskers te komen is veel langer; dit omdat bij de op deze manier gekweekte maskers steeds nog erg veel grijze aanslag op kop en rug blijft zitten. De laatste schrijvers hebben dus gelijk, alhoewel u niet moet vergeten dat ten tijde van het schrijven van de „Handleiding” de kweek met de zwartmaskers eigenlijk nog in de kinderschoenen stond. Nu dan de praktijk. De snelste manier om goede maskers te kweken is uiteraard de combinatie van masker x masker. Er is momenteel zoveel uitstekend materiaal in deze kleurslag voorhanden (zie bijv. de inzendingen op de bondsshow) dat het inkweken van andere kleurslagen eigenlijk totaal overbodig is. Bij het goed selecteren van de oudervogels hebben we beslist geen teruggang in kleur en/of tekening. Een andere kleur waarmee u masker kunt kweken is het gebruiken van een bruine man met zeer donkere staarttekening en oogstreep. Dit gaat op dezelfde manier als bij de grijze, alleen is hierbij het voordeel dat de bruine kleur van de bruine man in de latere maskerjongen veel minder aanslag geeft. Ook kunnen maskers gekweekt worden uit de combinatie bleekrug x masker, dit is echter ook weer een kweek die nu nog in de kinderschoenen staat. Zoals momenteel bekend is hebben de maskers uit deze combinatie over het algemeen een veel te lichte tekening. Echter worden hiervoor ook vaak minder goede maskerouders gebruikt, zodat misschien bij een scherpere selectie de uitkomsten kwalitatief beter zullen zijn. Het is dus niet zo dat u uw maskerverervende vogels weg zult moeten doen. Alleen zult u waarschijnlijk toch wel een vogelgeneratie langer moeten kweken.

de lente komt !!

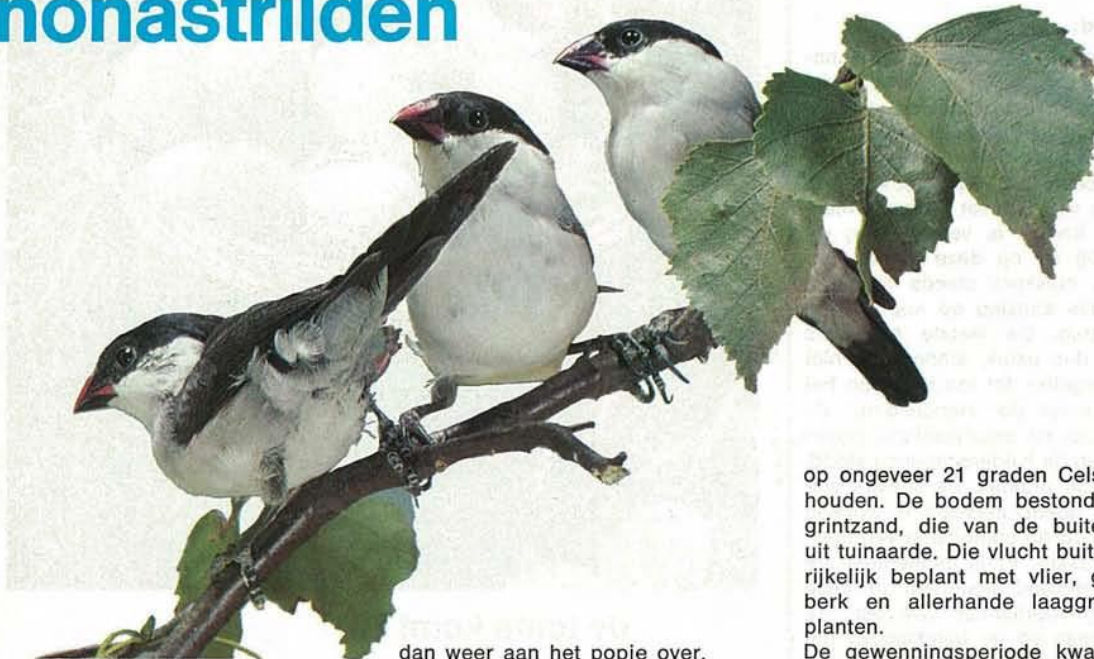
De Lente komt weer in het land,
vergeten zijn de winterzorgen.
De bontjas, sjaal of wollen trui
ze zijn bij voorbaat opgeborgen!
De bankjes in 't plantsoen of park
ze stonden daar, zo stil verlaten . . .
Maar . . . nu de Lentezon weer schijnt
zit jong en oud daar knus te praten.
Zo'n bankje in 't plantsoen of park
door „zonne-vriend” zo fijn beschenen.
Daar is 'n probleem of loonconflict
vlug opgelost en gauw verdwenen.
Ja, als het aan **die** mensen lag,
dat durf ik zweren onder ede.
Dan was er in de wereld vast
geen oorlog meer, maar vrede . . .
En ook de wildzang in het bos
willen het ons wel mededelen!
De Lente is weer in ons land
en uit de honderd-duizend kelen
fluit men ons toe: Blijft optimist,
zit niet te piekeren of te denken.
Maar zing met **alle** vogels mee
De Lente zal ons vreugde schenken!!!

Jan Kuiters,
Oosterhesselen.

wij wensen u fijne paasdagen

onze ervaringen met afrikaanse soorten

nonastrilden

Nonastrilden houden zich voornamelijk op in graslanden en dichtbeboste gebieden. Ze komen voor op het eiland Fernando Poo, in Kameroen, Kongo, Uganda en Kenia. Er zijn drie rassen, te weten: **Estrilda nonnula**; **Estrilda nonnula elizae**, welke ten gevolge van de meer grauwwitte buikveertjes zich onderscheidt van de nominaatvorm, en **Estrilda nonnula eisentrauti**, welke kleiner van formaat is. E.n. elizae bewoont de berglandschappen van Fernando Poo.

Het geslacht van deze ongeveer 10 tot 11 cm grote vogeltjes is aan de witgekleurde buik van de mannetjes, ten opzichte van de meer geelgrijs gekleurde buikveertjes van de pop, te onderscheiden. De balts van het mannetje lijkt op die van het blauwfazantje, maar is wat sneller in de bewegingen. Het popje stimuleert de nestbouw terwijl het mannetje de feitelijke werkzaamheden verricht. De stoffering van het interieur, met zachte deeltjes en veertjes, laat hij

dan weer aan het popje over.

Nonastrilden zijn bij uitstek geschikt voor het houden in een gezelschapsvolière. Jammer is het dat ze maar zelden worden ingevoerd en dientengevolge zijn ook de kweekresultaten slechts schaars.

Mevrouw Mentens in Lummen, België, vertelt haar ervaringen met deze vogels.

In de zomer van 1975 heb ik twee paartjes van deze betoverende Afrikaantjes kunnen aanschaffen. Omstreeks die tijd werden ze veelvuldig aangeboden.

Na ontvangst van de vogels plaatste ik ze in een gemeenschappelijke binnenvolière van 4,30 x 1,90 x 2,40 m hoog. Een buitenvolière van ongeveer dezelfde afmetingen sloot daar tegen aan. In de binnenvolière plaatste ik enkele rietbundels in de hoeken en tevens werden er denne- en bremtakken aangebracht.

Door een raam en door een lichtkoepel viel er voldoende daglicht het verblijf binnen. Bij goed weer werd het raam geopend en daardoor konden de vogels in de buitenvlucht komen.

Binnen werd de temperatuur steeds

op ongeveer 21 graden Celsius gehouden. De bodem bestond uit fijn grintzand, die van de buitenvlucht uit tuinaarde. Die vlucht buiten werd rijkelijk beplant met vlier, grassen, berk en allerlei laaggroeiende planten.

De gewenningsperiode kwamen ze heel goed door. De vier ondernamen alles tegelijk, zo ook de inspectie van de linkerhoek „riethoek” in de binnenvolière, die voortaan hun geliefde verblijfplaats werd. Een oud nest van de rietvinken werd tijdelijk als gemeenschappelijk slaapnest door ze gebruikt. Ik had alle vier de nonastrilden van een verschillend gekleurde knijpring voorzien, maar kon aan het eind van het jaar toch niet vaststellen wie bij wie hoorde.

Een balts werd door mij niet waargenomen ondanks dat ik ze urenlang observeerde. Begin februari '76 stelde ik vast dat beide paren een nest hadden gebouwd. Ik kon elke avond enige vooruitgang in de nestbouw vaststellen, maar zolang ik in hun nabijheid was, werd er niet door hen gewerkt. Paar 1 had het eerdergenoemde rietvinkennest opgebouwd en dit werd van een naar onder gerichte vliegopening voorzien. Er werden voor de nestbouw uitsluitend kokosvezels gebruikt.

Het tweede paar bouwde onmiddellijk boven het nest van paar 1 ook een nest. De vliegopening daarvan wees

naar het westen, die van het eerste nest naar het noorden. Op 24 februari constateerde ik in beide nesten de eerste eieren. Paar 1 had er twee, paar 2 had nog maar één ei. Elk popje legde 3 eieren en deze werden, zo ik meende, vanaf 25 februari vast bebroed. De broedperiode verliep zonder incidenten. Kort voor het uitkomen van de eieren trof ik in de nestjes wat kleine donsachtige veertjes aan. Op 9 maart, na ongeveer 2 weken broeden, kwamen bij paar 1 twee jongen uit en de daarop volgende dag het derde. Het uitkomen van de eieren van het tweede paartje werd vastgesteld op 11 maart. Hier werden twee jongen geboren, die de dag daarop reeds dood waren; ze werden niet gevoed. Mijn aandacht ging nu alleen naar het eerste paartje. Iedere dag rond 19.00 uur voerde ik nestcontrole uit en dat ging zonder problemen. Toen de jongen 12 dagen oud waren heb ik ze geringd. Op 29 maart vlogen ze alle twee, goed in de veren zittend, uit. Ze hadden een opvallend kort staartje en leken voor de rest geheel op de oudervogels. De veertjes op het kopje waren wel wat donkerder en de snavelkleur was mat donkergrijs tot zwart.

De jongen heb ik, toen ze nog in het nestje zaten, nooit horen bedelen om voedsel. Steeds wanneer ik ze zag, hadden ze volle kroppen. Eerst na het uitvliegen heb ik ze zien bedelen en voor de eerste maal hebben de oudervogels zich niet voor mij gegeneerd en gingen gewoon hun gang. Als voedsel verstrekte ik ze een goed mengsel zaden voor kleine tropen, alsmede gekiemde exoten- en wildzangzaden. 's Morgens en 's avonds geef ik meelwormen en vliegmaden. Twee tot driemaal per week krijgen mijn vogels ook enchytraeën. De nonastrilden hebben mij helaas niet het genoegen gedaan te tonen wat ze het liefst aten. In de krop van de jonge vogels nam ik alleen maar zaadjes waar. Bij in die zelfde periode en in dezelfde volière grootgekomen witkopnonnen en gordelgrasvinken vond ik daarentegen hele meelwormen. Dat de nonastrilden ook niet met meelwormen werden gevoed, wil ik niet uitsluiten.

De jongen waren heel vlug zelfstandig. Op 10 april zag ik dat ze zelf voor het eerst hun voedsel opnamen. Enkele maanden later kon ik ze niet meer van de oudervogels onderscheiden.

carpodacus rhodochlamys

De auteur wist kennelijk niet de Duitse benaming voor deze vogel, die hij als wetenschappelijke benaming **Erythrina rhodochlamys** gaf, een naam die niet meer gebruikt wordt. Een Nederlandse benaming heb ik niet kunnen vinden, maar de Engelsen noemen hem „Red-mantled Rosefinch” (A Checklist of the Birds of the World). Podpesa vermeldt dat sommige ornithologen hem onderbrengen in het geslacht **Carpodacus**, waarvan de Roodmus, **Carpodacus erythrinus**, een van de bekendste is. Op de foto is een vrouwtje afgebeeld. Bij de mannetjes zijn de kop en de borst prachtig rood gekleurd. Deze kleur verandert in gevangenschap al vrij spoedig in geel; iets wat ook voorkomt bij de Kruisbek, **Loxia curvirostra**.

Deze „roodmus” treft men aan in de uitgestrekte berggebieden van Russisch Centraal-Azië, Noord-Afghanistan, Pamir, Tien-Sjan tot in Noord-Mongolië. De vogels bewonen de hoogste woudgebieden met de daarop aansluitende streken met jeneverbes. In het verspreidingsgebied ligt de grens op ongeveer 2200 meter boven de zeespiegel.

Er vindt alleen een verticale trek plaats, dat wil zeggen dat de vogels

even voor de winter afdalen naar lagere regionen. Het broeden vindt plaats in mei tot juni. Het nest is een komvormig bouwseeltje van droge naalden, dor gras en dunne worteltjes, van binnen bekleed met mos en haar. Een voltallig legsel bestaat uit 2 - 5 grijsachtige, lichtblauwe eieren, die voorzien zijn van bruine puntjes. Het nest bevindt zich in de meeste gevallen in dennen of jeneverbes, maar in hoger gelegen streken ook wel in rotsspleten.

Kweekresultaten in gevangenschap zijn niet bekend. De auteur vermeldt dat hij een paartje kreeg, waarvan het mannetje al vrij spoedig stierf en enige tijd later ging ook het afgebeelde vrouwtje dood. Hij wijt dit aan het moeilijk te bekomen natuurlijke voedsel, dat bestaat uit de zaden van op grote hoogte groeiende grassen, jeneverbes en andere woudbomen. Verder waren de pootjes van de te Praag ingevoerde „roodmussen” sterk aangeast door parasieten en dit is stellig mede de oorzaak dat de gezondheidstoestand tijdens het lange transport verslechterde.

Foto en tekst: Petr. Podpesa, Praag, Tsjecho-Slowakije
Vertaling/bewerking: M. Lejeune

NIEUW! NIEUW! NIEUW! NIEUW!

de ADR

Natuurgetrouwe schemering in uw volière, door de ADR. (Autom. Dim-Regelaar). Volautomatisch in 30 min. van donker naar licht en van licht naar donker. D.m.v. gloeilampen, in combinatie met TL, van 60-1000 watt. Met of zonder ingebouwde schakelklok. Prijzen vanaf f 205,— incl. BTW en verz.k. onder rembours.

Documentatie d.m.v. briefkaart aan:
ADGEFO - Oenenburgweg 278 - Nunspeet - Holland
Telefoon 03412-42 45 (ook 's-avonds)

Unieke collectie
MEDAILLES/BEKERS

Vraagt uw dealer
of ons naar onze
**EXCLUSIEVE
KATALOGUS**
35 jaar

HELLINGMAN BV

APELDOORN
Molenstraat 187
Telefoon 055-21 22 42
afd. verkoop
fabricage - vakgroothandel

Fauna

ZOMERAANBIEDING VOOR ZELFBOUWERS T.T. KOOIEN

Geldig t/m augustus 1978.

Universele t.t. fronten, mat grijs geëpoxeerd, compleet met fontein en halfmond eetbakje van wit plastic.

	vanaf	vanaf	vanaf
per st.	100 st.	250 st.	500 st.
5,85	5,15	4,95	4,65

fronten, bakje en fontein zijn ook los te bestellen. Prijzen incl. B.T.W. - Vracht voor rekening koper. Te verkrijgen bij iedere goede speciaalzaak. Waar niet verkrijgbaar inlichtingen bij:

Fauna Metaalwaren b.v.

Hoofdstraat 138a - Kaatsheuvel
Telefoon 04167-41 14

BEGIN HET JAAR GOED!

Nog geldt de termijnbetaling voor leden.

Tropische Volièrevogels in kleuren I & II
met 128 pag. kleurenfoto's: 6 mnd.term.v. f 15,—

Het grote Kleurparkietenboek (graspark.)
met 64 kleurpl.: 6 mnd.term.v. f 10,50

Het grote Kanarieboek
met 80 kleurpl.: 6 mnd.term.v. f 10,50

Kwartels en Fazanten,
met talr. kleur- en fotoplatten: 6 mnd.term.v. f 10,50

Australische Papegaaien en Parkieten
met talr. kleur- en fotoplatten: 6 mnd.term.v. f 9,50
Vogelparadijs in kleuren
10 dln. met 800 kleurplaten 12 mnd.term.v. f 21,50

Encyclopedie voor de Vogelliefhebber
4 banden 12 mnd.term.v. f 30,—

NIEUW: Amerikaanse herdruk!

PARROTS OF THE WORLD, van Forshaw (engels)
verschijnt dit voorjaar. Reserveer uw exemplaar,
vermoedelijke prijs f 250,— à f 275,—.
Tekenen nu in met f 25,— voordeel op:

HET GROTE PAPEGAAIENBOEK van A. Rutgers
met talrijke kleur- en fotoplatten. Nu f 90,—.

Gratis catalogus en folders op aanvraag!

INTERNATIONALE HOBBY BOEKHANDEL
GORSSEL — POSTBUS 20

Henk van Os Vogelhandel

- Met de grootste sortering vogels van Nederland.
- In- en verkoop van alle soorten gangbare vogels.

Geopend dagelijks van 9 tot 6 uur.
Zondags van 10 tot 1 uur.
Dinsdags gesloten.

Ringdijk 26 - Ridderkerk - Tel. 01804-1 42 92

E E B
eivoer

oud van naam
nieuw van kwaliteit

voor verkoopadressen
bellen: (08338) 9128

veredeld
vogelvoer

klaar voor de start

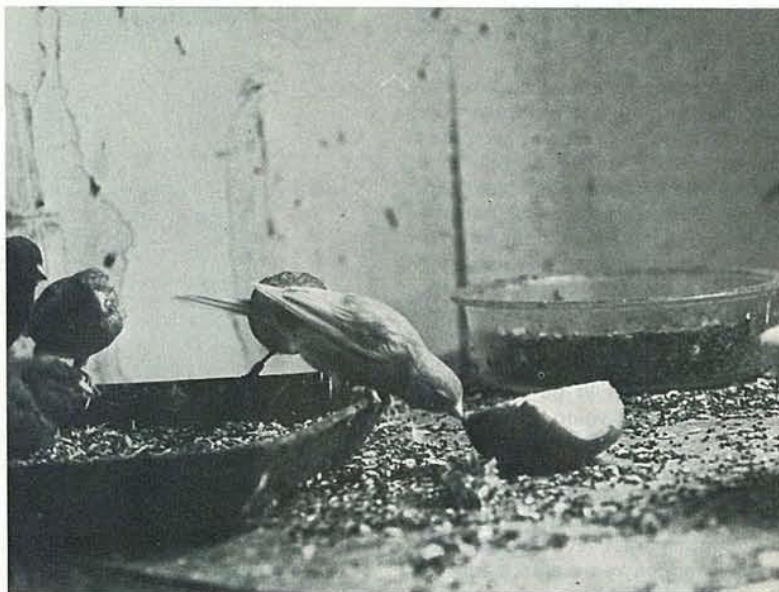
door Jos van Himbergen

Via de havens komen de grondstoffen voor onze vogels uit vele landen van de wereld binnen. Vanaf dat moment komt er nog heel wat arbeid en kennis aan te pas om een zakje kant en klaar voer bij de vogelliefhebber te brengen. Zo op het oog kan men wel vaststellen of een voer er goed of slechter uitziet, maar of het inwendig de juiste stoffen bevat voor groei en gezondheid, dat is niet zomaar te zien. Berekeningen, aan de hand van geijkte tabellen, hebben er voor moeten zorgen dat ook de inhoud van de totale mengeling op de betreffende vogelsoort is afgestemd.

Evenals een voegeitje een gebrek aan bepaalde stoffen kan hebben (door foutieve voeding van de oudervogel), evenzo bevatten zaden onevenwichtig bepaalde elementen als enkelvoudige zaadsoort. Door menging trachten we hierin verbetering te brengen om zodoende de werkelijke behoefte zo dicht mogelijk te benaderen. In de praktijk komt het er meestal op neer, dat het met enkel een zaadmengsel te geven niet optimaal bereikbaar zal zijn. Toevoegingen in andere vormen is dus wel noodzakelijk en verdient zeker in de kweektijd de volle aandacht van de vogelliefhebbers. Zelfs zaden kunnen van hun gemiddelde samenstelling afwijken door omstandigheden van buitenaf. Bijvoorbeeld: de groeiplaats van de planten, het opname-vermogen van de plant, klimaat en weersgesteldheid, oogst- en bewaarmethode en verontreiniging van de grond door metaalverontreiniging via de mest van kunstmatige voedermiddelen.

Een tekort aan de micro-elementen koper (Cu) en ijzer (Fe) zouden we in geen enkele omstandigheid kunnen gebruiken en zeker niet in productieperioden. Gebrek aan Fe in de vogelvoeding geeft storingen in de haemoglobinesynthese, de grootte van de rode bloedlichaampjes wordt kleiner en de vorm verandert. Huidafwijkingen en storingen in de vruchtbaarheid kunnen het gevolg zijn. Even belangrijk is Cu in de voeding.

Volwassen vogels bevatten koper in de beenderen, spieren, huid en

vooral in de lever. Jonge vogels bevatten meer koper omdat de foetus het in opslag neemt. Evenals ijzer is koper nodig voor de vorming van rode bloedlichaampjes en beïnvloedt het verder de eiwitstofwisseling. Bij kopergebrek in de vogelvoeding wordt minder ijzer geabsorbeerd en het ijzergehalte van het vogellichaam daalt. Weten we verder, dat koper in de voeding het centrale zenuwstelsel en het pigment beïnvloedt, dan mag het belangrijk genoeg zijn om tijdens de kweek en de tijd daarvoor eraan te denken, dat een verantwoord rantsoen aan de vogels wordt verstrekt. En nu als laatste argument om gezonde vogels te kunnen kweken: koper is een bestanddeel of activator van enzymen. Enzymen, een vrijwel onontgonnen gebied, waar in de toekomst nog veel aan zal moeten gebeuren, willen we werkelijk een goed inzicht verkrijgen in de voedingsbehoefte van vogels in gevangenschap. Een enorm aantal enzymen zorgt voor de vertering van het voedsel in het verteringskanaal. Soms kunnen enzymen al in het voedsel aanwezig zijn, doch kunnen ook worden aangeboden door micro-organismen, welke altijd in het darmkanaal aanwezig zijn. De eiwitten in de voeding vormen een belangrijke grondstof voor de vorming van enzymen. Bepaalde eiwitmoleculen kunnen

gebonden worden aan een andere stof, waardoor dat eiwit zijn specifieke werking kan uitvoeren. Dus een gemis aan bepaalde elementen in de voeding kan ook hier leiden tot een storing in de enzymevorming en een daarop volgende afwijking in groei, gezondheid en gedrag van de vogels (verenplukken en opvreten?). Kortom, enzymen in al hun verscheidenheid hebben te maken met alle levensverrichtingen en hebben elkaar nodig om werkzaam te kunnen zijn. Als we bij vogels in gevangenschap tijdens de kweek fouten maken tegen de grondregels der voeding door in verkeerde verhouding groei- en energiestoffen aan te bieden, dan leidt zulks al in de eerste levensdagen tot een mislukking en op dat moment houden de problemen op te bestaan.

Komen jonge vogels wél in een gevorderde levensfase en worden ze blootgesteld aan regelmatige onderdoseringen van bepaalde voedingsstoffen zoals aminozuren, massaan sporenelementen en vitaminen, dan zal deze toestand zich met inwendige en uitwendige tekenen kenmerken. De grote vraag is dan: wat is de juiste oorzaak? Om die te kunnen beantwoorden is vaak de samenwerking nodig van de vogelliefhebber, de diergeneeskunde en de voedingspecialist.

Vervolg op pag. 133

het kweken

Hybriden kweken, een zeer boeiende en interessante tak van onze vogelliefhebberij. Niet alleen vanwege de moeilijkheden die je tijdens de kweek kunt ontmoeten, maar vooral ook omdat de meest verrassende uitkomsten mogelijk zijn.

Om echter met enig succes bastaarden met kanariebloed te kweken zijn er wel specifieke regels waaraan men zich moet houden. Aan de hand van enkele vragen wil ik graag enkele van deze regels voor succesvolle bastaardenkweek bespreken.

1. Wanneer kunnen we beginnen met de kweek?

Nooit mag men te vroeg beginnen, tenminste als er gekweekt wordt zonder verlichting en verwarming. Wilde vogels zijn in de natuur pas broedrijp als het volop zomer is, nl. half mei. Dat houdt tevens in dat we van wildzang ook pas in mei bevruchte eieren mogen verwachten. Een probleem hierbij is dat de kanariepoppen niet zolang wachten met het leggen van eieren, zodat de eerste legfels bijna zeker onbevrucht zijn. Dit laatste is te voorkomen door tijdens de eerste ronde een F1 van girlitz of kapuzensijs bij de poppen te zetten. Deze zijn nl. reeds gelijktijdig met de kanariepoppen broedrijp. Zodra dan de wildzang waarvan u bastaarden wilt kweken, broedrijp is, kunt u de F1's uitvangen.

Zetten we een tropische vogel bij een kanarie, dan hebben we van het voorgaande geen last. Tropen zijn veel vroeger broedrijp en daarom al in het vroege voorjaar inzetbaar. Zelf had ik van mijn wildzang zoals de kneu, putter e.d. pas eind mei de eerste bastaarden, terwijl van de mozambiquesijsen in maart de eerste bastaarden het levenslicht zagen. Iemand die verwarmd en met een goed ingestelde verlichting kweekt, kan al zeer vroeg in het voorjaar, ja zelfs in de winter starten met de bastaardenkweek. De verwarming en vooral de verlichting hebben op de hypofyse van de wildzang een zodanige invloed, dat ook zij broedrijp worden, onafhankelijk van het jaargetijde. Dat dit verwarmen en verlichten geleidelijk en zorgvuldig dient te geschieden, spreekt natuurlijk voor zich.

2. Hoe moeten de vogels overwinteren bij onverwarmd broeden? Voordat we aan de kweek van bastaarden mogen gaan denken, moeten we er al in de winter op bedacht zijn geen kanariemannen bij de pop-

pen in dezelfde vlucht te laten zitten. We lopen anders het risico dat de poppen met de mannen paren en niets meer met de anderssoortige mannen te maken willen hebben. Het is wél aan aan te raden de kanariepoppen en tropische- en windzangmannen tijdens de winter in één vlucht onder te brengen. Vrouwelijke soortgenoten van laatstgenoemde mannen houdt men uit de buurt, liefst buiten het gezichtsveld. Als u tijdens het koude seizoen de vogels in uw kooi regelmatig observeert, zult u misschien bemerken dat sommige vogels genegenheid tot elkaar tonen. Met deze wetenschap in uw achterhoofd paart u tijdens het broedseizoen deze vogels aan elkaar. Zodra dan de eerste tekenen van het voorjaar verschijnen, plaatst u deze spontaan gevormde koppels in een ruime broedkooi, zodat ze in afzondering van de andere vogels nog beter aan elkaar kunnen wennen. Vogels, die geen blijk van toenadering tot elkaar hebben gegeven, zult u zelf moeten koppelen in de hoop dat zij dat achteraf toch niet zo'n gekke keus gevonden hebben.

3. Wat is de eventuele rol van de kanarieman?

Zoals u hierboven heeft gelezen, moeten we geen kanarieman tijdens de winter in de vlucht bij de poppen laten zitten. Beter is zelfs géén mannen in de kooi binnen het gezichtsveld of gehoorveld te plaatsen. Niettegenstaande dit alles heeft een kanarieman toch wel een rol. Het kan zeer nuttig zijn een man in de kooi te brengen zodra u merkt dat de wildzangmannen paringsbereidheid zijn. Afgelopen jaar paste ik de volgende methode toe. Zodra ik zag dat de kanariepop broedrijp was en de erbij geplaatste putter, sijs e.d. interesse voor de pop had, zette ik een kanarieman in een TT-kooi. Die zette ik dan voor de broedkooi met daarin de kanariepop met mannelijke partner. De kanarieman begon, zodra hij de broedrijpe pop zag, meteen door zang het hof te maken. De pop beantwoorde dit dan spoedig door de paarhouding aan te nemen. Omdat de kanarieman echter niet in contact kon komen met de pop, zag de wildzangman zijn kans schoon en zorgde voor de bevruchting. Deze manier van kweken is dikwijls met veel succes toepasbaar.

4. Welke vogels zijn geschikt voor bastaardenkweek?

van bastaarden

Tweeërlei soorten zijn geschikt voor bastaardering met kanaries, nl. wildzang en tropische vogels. Van de wildzang zou ik willen noemen de putter, sijs, kneu, groenling, Europese kanarie ofwel girlitz, barmsijs. Van de tropische vogels zijn vooral geschikt de mozambiquesijs, adalzanger, geelstuitedelzanger, kapuzensijs, Mexicaanse zwartkopsijs en Mexicaanse goudvink. De opsomming van deze vogelsoorten roept geenszins in dat van andere geen bastaarden te kweken zijn; het tegendeel is waar. Voornoemde soorten zijn wel de meest gebruikte en diegene waarmee zonder al te veel problemen resultaten te behalen zijn. Van het overgrote deel van die vogels zijn mooie bastaarden te verwachten qua kleur en tekening. Vooral ook de zang is veelal prachtig en zeer afwisselend. Bovendien zijn deze bastaarden meestal erg sterk. Een nadeel is echter dat ze bijna alle onvruchtbaar en dus onbruikbaar voor verdere kweek zijn. Wel staan bastaardpoppen bekend als goede pleegouders voor jonge canaries. Uitzondering op dit alles vormen wel de bastaarden van de girlitz en kapuzensijs. De F1 (wildz. x kan.) van deze twee soorten is

meestal wel vruchtbaar w.b. de mannelijke nakomelingen. Van de F2's (F1 x kan.) zijn de poppen vruchtbaar en dus te gebruiken voor verdere nakweek.

Zelf kweekte ik afgelopen jaar met een F1 girlitz. Veel jonge F2's waren het resultaat. Het toeval (?) wilde dat zich hieronder geen enkele pop bevond.

5. Welke kanariepartners moeten we gebruiken om goede TT-vogels op stok te krijgen?

Bij de keuze van de partners voor de te gebruiken mannen houde men de volgende grondregel als leidraad aan: rood bij rood en geel (goud) bij geel. Dit betekent dat we voor de kneu, barmsijs, kapuzensijs en Mexicaanse goudvink kanaries nemen met een rode grondkleur. Bij voorkeur gebruiken we rood gepigmenteerde (rood brons, rood bruin, rood agaath, rood isabel) omdat we daarbij minder gevaar lopen bonte jongen te kweken. Want hoewel een bonte bastaard bijzonder fraai kan zijn, bestaat er slechts een geringe kans dat het een goede TT-vogel is. Voor de tentoonstelling worden steeds symmetrisch getekende gevraagd. En om deze te kweken is wel een erg (te?) grote hulp van

Vrouw Fortune nodig. Voor de putter, sijs, groenling, girlitz, edelzanger, geelstuitedelzanger en Mexicaanse zwartkopsijs nemen we bij voorkeur een goud groene, goud bruine, goud agaath of goud isabel kanarie. Dit in de volgorde van voorkeur. De goudfactor van deze kanaries zorgt ervoor dat het geel van de wilde of tropische man in de bastaard in versterkte mate terugkomt. Vooral de goud groene is een geschikte partner omdat die de onopgebleekte zwartfactor bezit — in tegenstelling tot de goud agaath en goud isabel —, zodat scherp contrasterende tekeningen bij de jonge vogels te verwachten zijn. Evenals van kanaries met een gele kunnen we ook van vogels met een witte (zilveren) grondkleur (blauw, zilver bruin, zilver agaath en zilver isabel) fraaie resultaten verwachten als we deze paren met laatstgenoemde wilde of tropische vogels.

6. Moeten we bastaarden met een roodstimulerend middel opvoeren en zo ja, wanneer?

Om bij Hybriden van kneu, kapuzensijs, barmsijs en Mexicaanse goudvink de rode grondkleur te stimuleren is het aan te raden deze op te voeren met de bekende preparaten. Dit doen we meteen nadat ze uit het ei gekomen zijn. Bij bastaardputters (welke we met een goud groene kanarie kruisen) volgen we een andere werkwijze. Deze vogels voeren we pas op vlak voor de rui, dus nog niet als ze in het nest liggen. Zij krijgen hun roodstimulerend middel pas vlak voor de rui, omdat ze dan beter voldoen aan de eis die stelt dat ze mooie diepgele spiegels in de vleugels moeten hebben. Zouden we bastaardputters reeds in het nest opvoeren, dan zouden deze spiegels niet geel, maar oranje worden. Dat zou minder mooi zijn voor de tentoonstelling. Geven we dat caroteenhoudend middel pas vlak voor de rui dan worden de gele spiegels niet aangetast, omdat de grote vleugelpennen het eerste jaar niet ruien. Zodoende behoudt de bastaard deze gele spiegels, maar kleurt wel het rood van het masker dieper door.

Hopend dat er onder u zijn die hun voordeel met dit artikeltje kunnen doen, wens ik iedereen een heel goed kweekseizoen met veel mooie, gezonde vogels op stok.

W. Gerritsen.

de volière

Foto 1 en 2.

Foto 3.

Een van de weinigen, wiens vogels niet thuis, maar elders zijn ondergebracht, is M. Helders, Fazantstraat 1 te Katwijk aan Zee. Zijn collectie bevindt zich namelijk in de plantenkas van de heer Van der Does aan de Rijnstraat 107 aldaar. Langs een van de zijwanden van die kas heeft men de volière gebouwd. Het gaas aan de boven- en achterkant is tussen en aan de vele verwarmingsbuisen en spanten gevlochten. Aan de voorkant is het gaas bevestigd tegen houten stijlen van 3 x 5 cm. De volière is 20 m lang, 2 m hoog en gemiddeld 1,50 m breed. Er is niet minder dan 100 vierkante meter gaas verwerkt. In de kas, dus vanzelfsprekend ook in de volière, heerst een constante temperatuur van ongeveer 16 graden C. De grote verlichting wordt, door middel van een schakelklok, automatisch geregeld. 's Nachts blijft de schemerverlichting aan.

De volière is beplant met tal van buiten- en kamerplanten. Je vindt er klimop, ficus, conifeertjes, druiven en andere soorten. Diverse tropische spreuwen, lijsters, buulbuuls, tro-

pische duifjes, Zuidamerikaanse vinkensoorten en wevers en wida's bevolken de volière.

Om te voorkomen dat de mensen al te dicht tegen het gaas gaan staan, is er een fraaie border aangelegd, alsmede een bijzonder leuk vijvertje. Bekijk u **foto 1** en **2** maar eens. Het ziet er allemaal voortreffelijk uit en we kunnen ons best voorstellen dat onze vriend Helders, maar zeker ook wel de heer Van der Does, er bijzonder mee in hun nopjes zijn.

Jan Willem van Beek, Beatrixlaar 19 te Rheden, houdt al zo'n vijf jaar vogels. Zijn volière is al verschillen de malen aan veranderingen onderhevig geweest en op dit moment zie deze er uit zoals u op **foto 3** zie weergegeven. De lengte is 2,50 m de breedte 1,50 m en de hoogte ongeveer 1,75 m. Wanneer u de foto goed bekijkt, zal het u opvallen dat het materiaal waarvan het geraamte is gemaakt vrij dun is, dus moet het wel van ijzer zijn. Dat klopt dan ook en al dat ijzerwerk is aan elkaar gelast en bevestigd op een 30 cm hoge halfsteens gemetselde fundering.

De volière is gebouwd tegen de schuurtje waarin zich ook het nachtverblijf, met een oppervlakte van ongeveer 1 vierkante meter, bevindt. Boven is de buitenvlucht afgedekt met p.v.c. golfplaatjes en de achterwand voor het grootste gedeelte met rietmatten.

Denneboompjes en klimplanten vormen de begroeiing in de vlucht en de kanaries, puttèrs, bandvinken, zebravinkjes, japanse meeuwen, mozambiquesijsjes en kwartels voelen zich er best in thuis.

van de maand

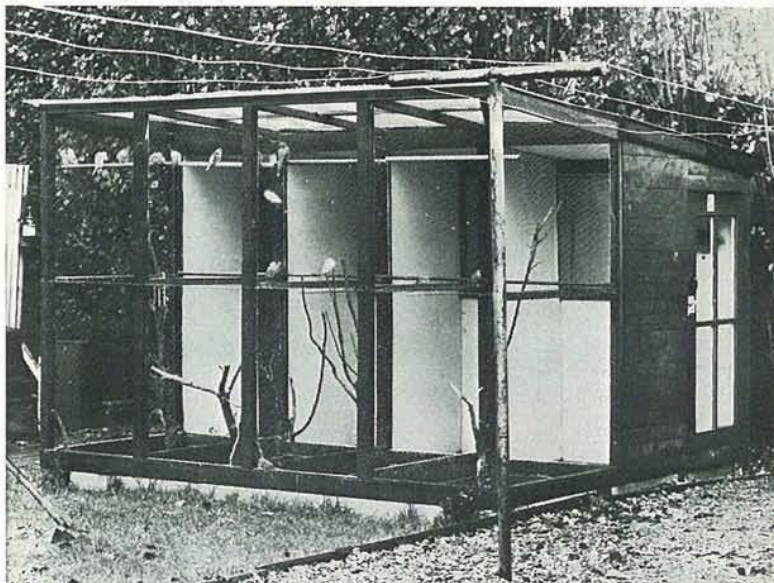

Foto 5.

Tenslotte vragen wij uw aandacht voor de volière van ons 11-jarige jeugdlid Theo Plasmeijer, Drechtijk 73, De Kwakel in Noord-Holland. Toen hij 10 jaar werd kreeg hij zijn eerste vogels. Een toen gebouwd vogelhokje bleek al gauw te klein te zijn en vandaar dat er in samenwerking met vader en oom een nieuwe volière is gebouwd van 3 m lang, 3 m breed en 2 m hoog. Deze volière is ingedeeld in 4 vluchten van ongeveer 70 cm breed. De vluchten staan in open verbinding met een nachtverblijf en achter die nachtverblijven is een gang van waaruit elke vlucht c.q. binnenhok is te betreden. Theo houdt grasparkieten, valkparkieten, dwergkwartels en diamantduifjes. Zijn ouders vinden dat hij erg goed met zijn vogels kan omgaan en hebben er dan ook geen spijt van dat indertijd de oom van Theo hem heeft aangezet vogels te gaan houden. Zodra hij vogels had, is hij jeugdlid van de afdeling Uithoorn geworden en vorig jaar deed hij voor het eerst aan de tentoonstelling van die afdeling mee. Van de 6 ingezonden eigen kweek vogels kwamen er 2 in aanmerking voor een respectievelijk 2e en 3e prijs. Een prachtig begin en het zal ons niet verwonderen als we nog meer van hem zullen horen. Ga zo door Theo, wij wensen je erg veel succes. Foto 5.

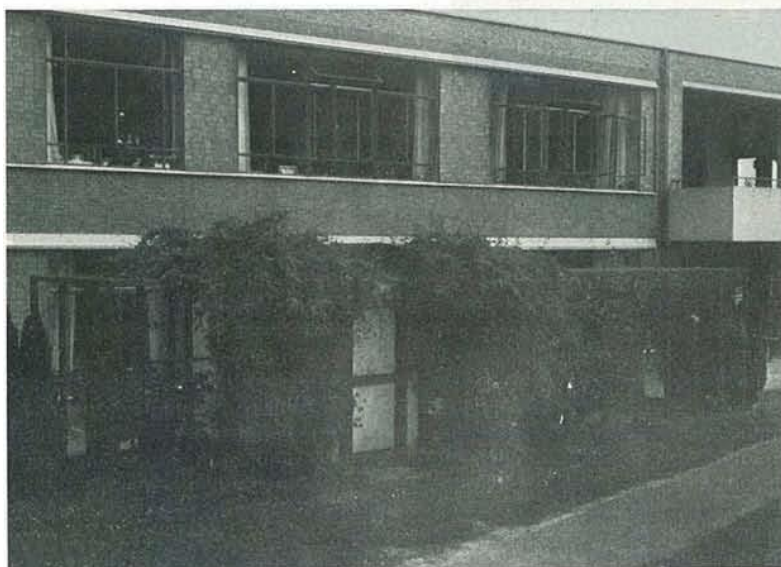

Foto 4.

Een vijftigtal blijvende zieken wordt 's morgens gewekt door een formsazanglijster en andere spreekuachtigen uit de gehele wereld. Deze vogels bevinden zich in de grote volière die u op de foto ziet afgebeeld. Deze volière staat voor het verpleeghuis voor chronisch zieken Kalorama te Beek bij Nijmegen. Het geheel ziet er aantrekkelijk uit en we kunnen ons best voorstellen dat de patiënten van het verpleeghuis er erg veel plezier van hebben. Wij gunnen ze dat van harte. Foto 4.

suikervogels

(slot)

◀ Bananaquit (*Coereba flaveola*).
Zwartmaskersuikervogel
jeugdkleed (*Daenis lineata*). ▶

Tekst en foto's: A. J. Mobbs,
Engeland
Vertaling: Johan Ingels

Suikervogels uit het geslacht *Dacnis* (pitpits) lijken wat op tangara's. Ze worden niet wat men pleegt te noemen „regelmatig” ingevoerd, en ze vallen daardoor meestal iets duurder uit dan de andere suikervogelsoorten, die we in de vorige afleveringen hebben besproken. Ik kan pitpits niet aanbevelen aan beginnelingen in het „suikervogel-vak”. Ze vragen extra aandacht na het invoeren, en ze blijven ook na het inwennen moeilijk. Ze blijken allemaal meer insecten- dan nectareters te zijn; en vooral pas ingevoerde vogels vragen veel levend voer zoals vliegen, fruitvliegjes en maden. Sommige liefhebbers vinden dat ze niet helemaal hetzelfde voer moeten krijgen als andere suikervogels, maar ik heb vastgesteld dat ze het uitstekend doen met het voer dat in de eerste aflevering opgegeven werd.

Het meest regelmatig worden blauwe pitpits of suikervogels (*Dacnis cayana*) ingevoerd. Het mannetje is voornamelijk turkooise blauw, met zwart voorhoofd, teugel, keel, mantel, vleugels en staart. De bovenste vleugeldekveren en de vleugelveren zelf zijn afgezoomd met blauw. Het popje is grasgroen, met een blauwachtige kop en een grijze keel. Beide geslachten hebben een korte, zwarte snavel; de poten zijn bruinrood. Jonge vogels lijken op een popje.

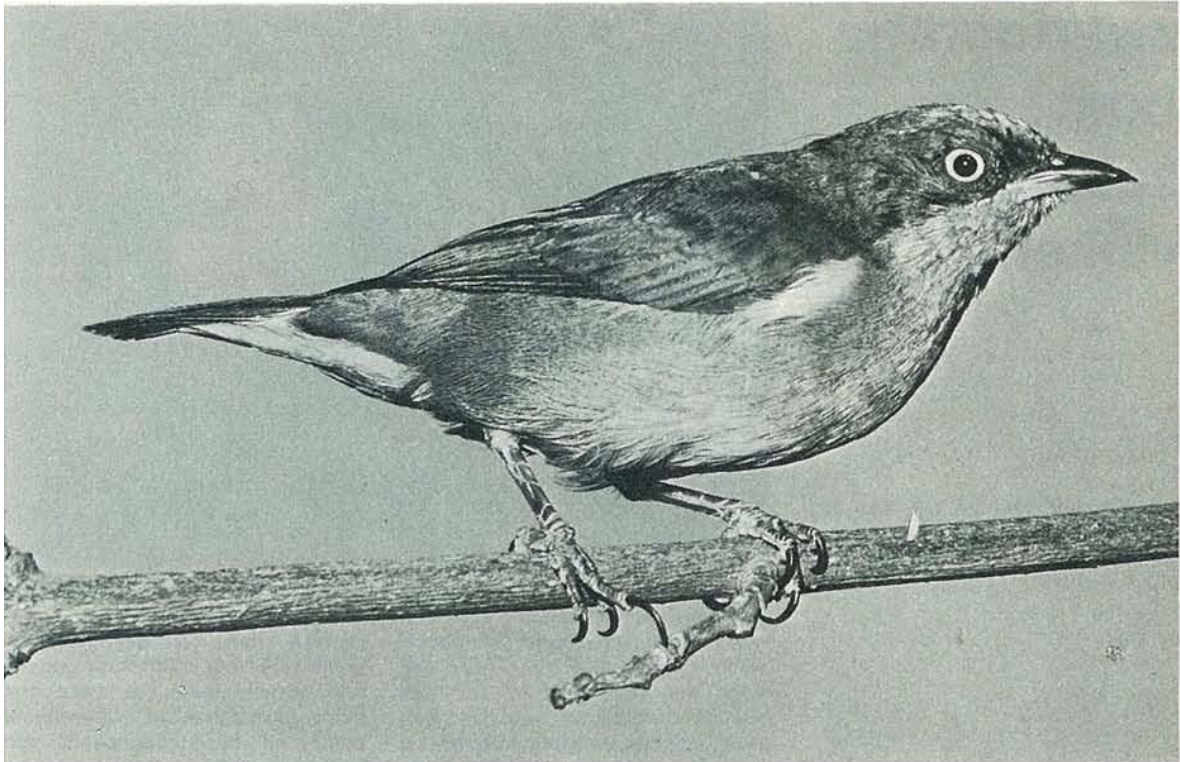
Een paartje kan men rustig bij elkaar houden, zelfs in een kooi. Omwille van onze eerder ongunstige weersomstandigheden zou ik niemand aanraden om ze in een buitenvolière te gaan houden. Ze moeten het echter uitstekend doen in een kleine binnenvolière of een beplante vlucht.

Het popje alleen bouwt het nest,

maar ze wordt wel vergezeld door het mannetje, dat haar nu en dan voert terwijl ze broedt. Het mannetje helpt ook de jongen voeren. Het legsel bestaat uit 2 eitjes, en de jongen blijven zo'n beetje 13 dagen in het nest.

Roodbuiksuikervogels of -pitpits (*Dacnis venusta*) moeten met zorg worden ingewend; maar eens deze periode voorbij, blijkt deze soort niet zo teer te zijn, en ze kunnen in gevangenschap een vrij hoge ouderdom bereiken.

Het mannetje heeft een schitterend turkooisblauwe bovenkop, nek, mantel, rug en bovenstaartdekveren. Het voorhoofd, wangen, keel, vleugels en staart en de hele onderzijde zijn zwart. De dijnen zijn scharlakenrood, de poten bruin en de korte bek zwart. Het popje is minder levendig gekleurd; het zwart is eerder donkergrijs en het blauw is blauw-

rijs. Een Dacnis-soort die uiterst elden in gevangenschap wordt geïen, is de zogenaamde geelbuik- uikervogel of -pitpit (*Dacnis lineata gregia*). Het is in werkelijkheid een ndersoort van de zwartmaskersui- ervogel (*Dacnis lineata*), ook soms e witbuiksuikervogel genoemd. De e soort wordt in Europa vrij regel- natig ingevoerd, maar in Engeland indt men ze zelden of nooit. Zelf heb ik er slechts één gezien (een olwassen mannetje).

De geelbuikpitpits zijn zonder twijfel e moeilijkste soort uit de groep der Doerebidae; en als men ze zonder problemen wil inwennen, moet men ver veel insecten beschikken, zeter tijdens de eerste weken van eze periode. Eens ingewend kan nen ze echter in uitstekende kon- litie houden op het dieet dat reeds roeger werd opgegeven. Ik heb on- tervonden dat in tegenstelling met

de blauwe pitpit, de geelbuikpitpit niet zo gemakkelijk per koppel sa- men te houden is. Het mannetje van een stelletje dat aanvankelijk best kon opschieten met z'n popje, scalpeerde haar na de inweningsperio- de bijna volledig. Het koppeltje gaf ik daarom aan een vriend, die ze tijdens de zomermaanden onder- bracht in een grote volière. Ze gin- gen weldra nestelen, maar ongeluk- kiglijk brachten ze hun jongen niet groot, alhoewel werd gezien dat beide oudervogels hun jongen voer brachten. Daar het de eerste keer was dat dit koppel nestelde, kan het best gebeuren dat ze bij een volgen- de poging meer succes hebben. Zoals bij alle andere soorten uit dit geslacht nam ook hier het mannetje geen deel aan 't bouwen van het nest zelf, maar hij bracht wel voer naar het broedende wijfje en hij hielp ook de jongen voeren.

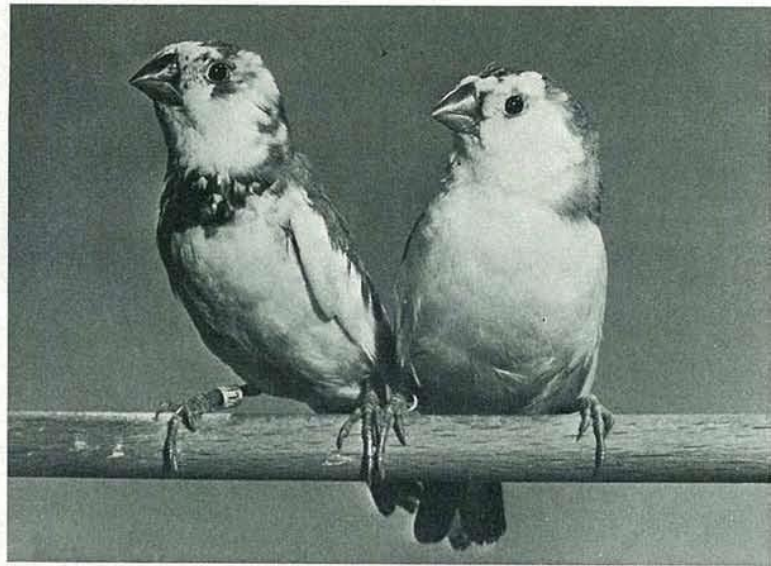
Het mannetje van de geelbuiksuiker- vogel is groenblauw met een glan- zend zwartblauw voorhoofd, wangen en nek, mantel, vleugels en staart. Het midden van de buik, de onder- vleugeldekveren en de staartdek- veren zijn goudgeel. Het popje heeft een bleek olijfbuine bovenzijde met een blauwachtige schijn. De onder- zijde is bleekgroen met een schitte- rend geel buikmidden en onder- staartdekveren. Vleugels en staart zijn bruin. Beide geslachten hebben een typische, korte Dacnis snavel.

Jonge mannetjes kan men onder- scheiden van popjes door hun meer groenachtige bovenzijde en de die- per gele onderzijde.

De zwartmaskerpitpit, die het nomi- naatras van deze soort vormt, lijkt erg goed op de geelbuikpitpit, maar het geel is vervangen door wit.

zwartborst- bonte zebra- vinken

*Het formaat van de 1-0 laat nog
zeer te wensen over. De 0-1 is van
formaat al redelijk goed.*

Een vogelvriend van me wilde persé de zwartborstkenmerken inkweken in de bonte, om goede zwartborst-bonte krijgen. Dat dit echter een lange weg was, werd hij zich pas bewust, toen hij na twee jaar nog geen goede zwartborst-bonte op stok had.

Hij paarde zwartborst-grijs aan grijs-bont. Daaruit kwamen grijze vogels, die alle split waren voor zwartborst en bont. Deze vogels paarde hij onderling aan elkaar, en zo kreeg hij ca. 25 % zwartborst-bonte, 50 % grijs/split voor zwartborst en bont en 25 % grijze. De 25 % zwartborst-bonte waren echter allemaal donkere vogels met weinig bonttekening. Ze werden dus gepaard aan goede lichte bonte.

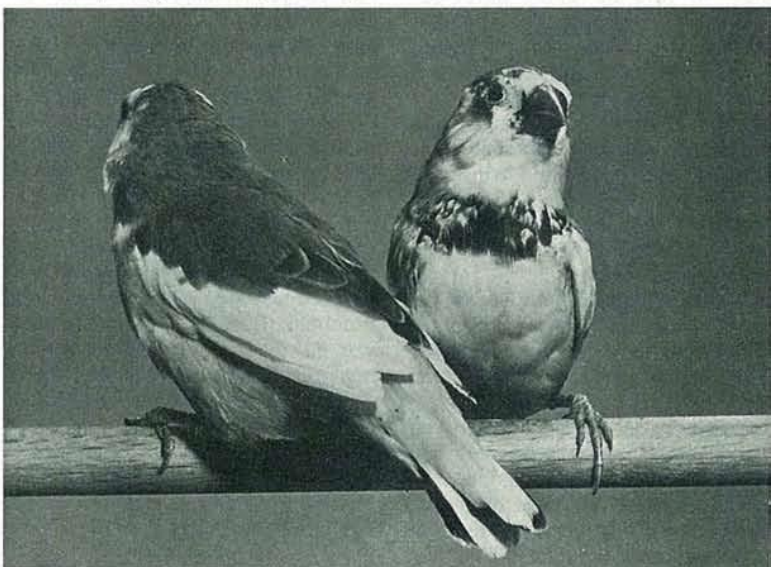
Uit deze paringen kwamen toen al-

leen maar bonte, die allemaal split voor zwartborst waren.

Hiervan dan de best-getekend bonte/split voor zwartborst gepaard aan zo licht mogelijke zwartborst-bonte gaven toen 50 % zwartborst-bonte en 50 % bonte/split voor zwartborst.

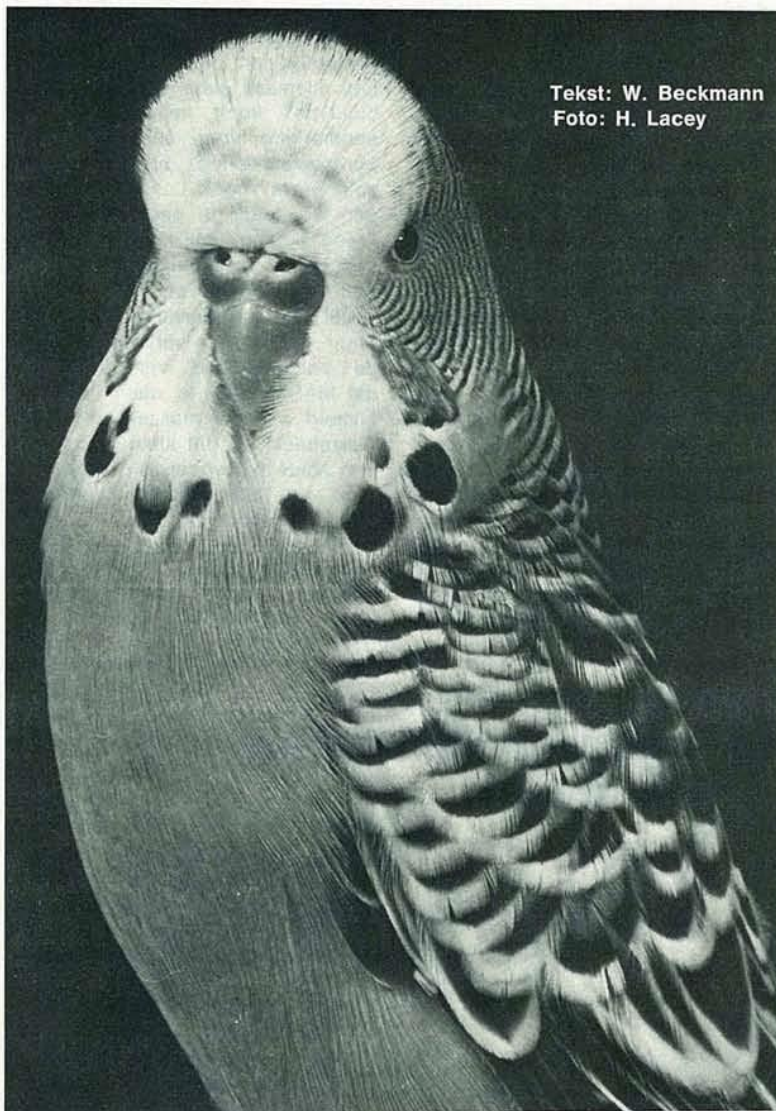
Deze vogels benaderden al goed het ideaalbeeld van goede zwartborst-bonte. Met deze vogels kon dan ook onderling verder gekweekt worden. Wat betreft successen op tentoorstellingen zal het echter nog wel even duren, daar bij ons in Duitsland alle kleurslagen bont in één klasse samengevoegd worden. E zo goed, dat de zwartborst-bont tegen goede grijs- of bruinbont kunnen concurreren, zijn ze nu niet.

*De borststreep van de 1-0 zou nog
wat breder kunnen zijn. De 0-1 is
op de rug nog wat te donker.*

Tekst en foto's: Günter Oppenborn
Vertaling: Jan Luysterburg

grasparkietenvaria(3)

Tekst: W. Beckmann
Foto: H. Lacey

Type

De vogel moet van de nek tot aan de punt van de staart een gracieuse spits toelopende gestalte bezitten. De lijn van de rug is nagenoeg gestrekt. De borst is zwaar en rond van vorm. De vogel moet een perfect uitgebalanceerde houding aannemen, een goede indruk maken en regelmatige lichaamsverhoudingen bezitten.

Het bovenstaande is de omschrijving in de standaard wat het type betreft. Type is voor de meeste kwekers het moeilijkste begrip maar er is heel wat voorstellingsvermogen nodig om een typevogel duidelijk voor de

ong. de lichaamslengte, enz. enz. Maar soms zien we mensen van een geest te halen. Wat verstaat men bijv. onder „de borst is zwaar en rond van vorm” en wat noemt men „regelmatige lichaamsverhoudingen”?

Als we naar onze medemensen kijken en we bestuderen hun lichaamsverhoudingen, dan zien we onderling vele afwijkende verhoudingen. Bij de mens kennen we om en nabij de juiste (ideale) lichaamsverhoudingen; zoals het heupgewricht op ong. de halve lichaamslengte; het kniegewricht daar weer de helft van; de afstand tussen de vingertoppen bij uitgestrekte armen

uitgesproken „gorilla type” met te lange armen i.v.m. de lichaamslengte of te korte benen, gecombineerd met een te lang bovenlijf.

Dit zijn erfelijk bepaalde verhoudingen, die doorvererven in het nageslacht. Maar bij de mens zien we ook niet-erfelijk bepaalde afwijkingen van het ideaaltypen. Neem bijv. het „bierbuiktype” of het sterk ondervoede type; dus te dik of te mager, in vele gevallen geheel afhankelijk van de eetgewoonte en het milieu waarin ze opgegroeid zijn (ondervoeding in hun groeiperiode). Deze niet-erfelijke verhoudingen zien we ook bij de grasparkiet; het ondervoede vogeltje, waarbij het borstbeen haast door het velletje steekt, maar ook de „verkeerde voedingslactoffers”, die uitpuilen van het vet, die ampel met hun achterwerk van stok kunnen komen. Deze niet-erfelijke verhoudingen heeft de kweker geheel in eigen hand; overtollige vetvorming is door juiste voeding en juiste milieuomstandigheden te voorkomen. Wat de erfelijke verhoudingen betreft liggen de zaken wel iets moeilijker. Over de grootte van de parkiet spreken we in dit stadium nog niet, want ook een kleine parkiet kan een haast ideale verhouding bezitten.

De standaard zegt: „De vogel moet van de nek tot aan de punt van de staart een gracieuse spits toelopende gestalte bezitten. De lijn van de rug is nagenoeg gestrekt.” Vooral met deze laatste toevoeging ben ik persoonlijk zeer gelukkig, want juist een iets holle ruglijn, gecombineerd met een hoge pootstand veredelt het type als het ware. Nu allereerst de borst; deze moet zwaar en rond van vorm zijn.

Nu is het juist het voorgedeelte van het lichaam, dus borst en buik, waar zich de meeste vetvorming voordoet en het meest opvalt. Het borstbeen is een gebogen plaat met daar haaks op een naar buiten uitstekende kam (zie fig. 25 van de standaard grasparkieten). De vetvorming vindt plaats tussen de gebogen borstplaat en de daarop haaks staande kam. Deze ruimte moet met weefsel opgevuld zijn, maar een teveel daarvan misvormt het type; bij ondervoede vogels zien we het tegengestelde, dan gaat de kam uitsteken en verliest de borst zijn mooie, ronde vorm. De borst moet tamelijk breed zijn, maar die breedte is niet alleen afhankelijk van de weefselvorming op die plaats, maar

ook van de door erfelijke factoren bepaalde breedte van de borstplaat en de diepte van de kam. Dus de vogel van voren gezien geeft de breedte van de borstplaat de vorm en de vogel van opzij gezien is de diepte van de kam bepalend voor de ronding. Ook de verhouding breedte : lengte : diepte van de borstplaat is erfelijk bepaald.

Dus ook de lengte van de borstplaat is bepalend voor het type van de vogel, want deze lengte bepaalt voor een groot deel weer de lichaamslengte. Is nu de breedte en de diepte van de borstplaat klein in verhouding met de lengte van de borstplaat, dan krijgen we het uitgerekte slanke type, wat we niet zoeken.

De ribben van de vogel zijn verbonden aan de borstplaat en lopen met een ronding naar de ruggegraat. Des te breder deze borstplaat, des te forser wordt dus het lichaam.

In de standaard van de grasparkiet zijn enkele tabellen opgenomen met maten en verhoudingen van vele gemeten vogels. Deze maten zijn natuurlijk niet gemeten van levende

exemplaren, maar van dode vogels. Als een van uw goede vogels dood gaat, gooi hem dan niet achteloos in de vuilnisbak, maar neem eens de moeite hem te ontleden en met een schuifmaat diverse maten te meten en deze te vergelijken met de maten die opgenomen zijn in de tabellen die u in de standaard kan vinden. Misschien kan u op die manier een dieper inzicht krijgen in de bouw van uw vogels.

Vet- en weefselophoping zien we ook dikwijls in de anaalstreek (de broek), dit komt vooral veel voor bij poppen. Bij dergelijke vogels zien we, als ze op stok zitten, totaal geen licht tussen de stok en de broek van de vogel en dat is lelijk. Soms wordt dit echter veroorzaakt door een te lange broekbevedering, maar dit kan met een schaar bijgewerkt worden (conditioneren).

De poten spelen voor het type ook een grote rol, maar daar komen we later op terug. Nu nog een zinnetje uit de standaard: „De vogel moet een perfect uitgebalanceerde houding aannemen, een goede indruk

maken en regelmatige lichaamsverhoudingen bezitten.”

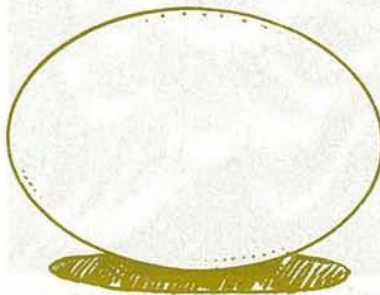
Wat verstaat ik daaronder en wat verstaat u daaronder? De interpretatie van deze zin kan leiden tot hele discussies.

Natuurlijk, en daarmee kunnen we het allemaal eens zijn, het „bierbuiktype” komt helemaal niet in aanmerking voor een behoorlijke puntenwaardering, al is het nog zo'n grote vogel. Laatst was ik op een TT, waar ik had gekeurd, en kreeg ik van een kweker op mijn kop dat ik een klein vogeltje meer punten had gegeven dan de zware vogel die er toevallig naast zat. Maar die kweker verkeerde nog in de zaligmakende veronderstelling dat MASSA alles is, maar in werkelijkheid was die massale vogel een „lorrebaal” en dat kleinere vogeltje een echte typevogel. Bij deze lorrebaal zat alles op de verkeerde plaats (behalve zijn kop en poten) en het typevogeltje had alles in perfecte verhoudingen, behalve zijn formaat.

oproep aan alle geïnteresseerde vogelliefhebbers in nederland

Onder auspiciën van de W.B.R.O. (World Birdlife Research Organisation) is in Nederland opgericht de STICHTING VOGEL. VOGEL staat voor Voorbereidend Onderzoek Genetische Eipigmenterings Locaties. Deze stichting zal zich voornamelijk bezighouden met het verrichten van onderzoekingen op het gebied van de genetische kleur van de eischaal. Als basis daarvoor wordt uitgegaan van de recente publicatie onder de titel

„TIES BETWEEN EGG SHELL-COLORATION AND THE APPEARANCE OF THE BIRD IN IT”. Samengesteld en geschreven door de Italiaanse Prof. Dr. P. A. R. Ucelli. In deze studie heeft Prof. Ucelli aangetoond het onlosmakelijk verband tussen de pigmentering van de eischaal en de pigmentering van de vogel in dat ei. Vooral voor georganiseerde fokkers van alle soorten gestandaardiseerde vogels is dit onderzoek van wezenlijk belang. Het in kaart brengen van de ver-

schillende pigmentlocaties zal het in de nabije toekomst mogelijk maken om, reeds op de dag dat het ei wordt gelegd, vast te stellen welke kleur de nog ongeboren vogel zal dragen! Om dit te realiseren zijn in het proefstation van de stichting VOGEL circa 500 verschillende vogels bijeengebracht. Omdat de in de N.B.v.V. aangesloten leden per jaar tenminste 1.500.000 vogels fokken, realiseren wij ons dat wij daar met het aantal dieren in het proefstation nooit tegenop kun-

nen. Om die reden doen wij een dringend beroep op u! U kunt onze taak eenvoudiger maken door ons te helpen door middel van op schrift gestelde waarnemingen. Bekijk de door uw vogels gelegde eieren nauwkeurig, bevinden zich daarbij afwijkende eieren, bekijk dan de jonge vogel uit dat ei nauwkeurig. U zult dan constateren dat ook die jonge vogel een, ten opzichte van de anderen, afwijkende kleur bezit. Als dat geconstateerd wordt, verzoeken wij u om dat schriftelijk aan de stichting VOGEL te rapporteren. Uw rapportage kan dan worden gevoegd bij de in ons proefstation verkregen bevindingen. Met belangstelling zien wij tot uiterlijk 1-4-1978 uw reacties tegemoet. Na genoemde datum wordt overgegaan tot afronding en assemblage van uw én onze bevindingen. Op schrift gestelde bevindingen s.v.p. zenden aan:
STICHTING VOGEL
POSTBUS 74
BERGEN OP ZOOM

Als er tijdens hoogproductieve periodes veel werk is voor de enzymen in het organisme, dan zal de toevoer van de benodigde grondstoffen voor die produktie niet lang mogen stagneren. De ontwikkelingscyclus tot volwassenheid voltrekt zich bij vogels zeer snel en op korte termijn openbaren zich de afwijkingen en alleen direct ingrijpen kan redding brengen.

Een goed voorbeeld hiervan was het advies (in het voorjaar 1976 gepubliceerd in Onze Vogels „Pak de B”) om bij storingen in het voeren van jonge vogels door de ouders en bij slecht groeiende jongen in het nest wat extra vitamine B-complex ter beschikking te stellen.

Met dit advies hebben velen hun kweek toen nog kunnen redden en zelfs kunnen spreken van een goede kweek. Wel vogelvrienden, als bekend is, dat het vitamine B ook een nauwe relatie onderhoudt met de enzymen in het organisme en door extra toevoeging een beter resultaat wordt bereikt, dan is het logisch om er op tijd voldoende van te verstrekken.

En nu de praktijk. Vogels, die een aangepaste zaadmengeling ontvangen, zijn al een heel eind op weg

in de goede richting voor wat betreft het plantaardig eiwit, sporenelementen en fosfor. Kalk (Ca) is op deze wijze nog veel te weinig in het rantsoen aanwezig, dus de gritbak goed gevuld houden. Vitaminen, sporenelementen en dierlijk eiwit moeten nog extra in het dagrantsoen gebracht worden en de eenvoudigste wijze om zulks te doen is een compleet zachtvoeder aan de vogels verstrekken met daar aan toegevoegd de bovengenoemde stoffen. Een gerenommeerd merk zal alle gegevens volledig en gespecificeerd op de verpakking vermelden, zodat de vogelliefhebber weet wat hij geeft aan zijn vogels en vele gebruikelijke toevoegingen (te hooi en te gras) achterwege kan laten. Zaak is wel, dat we er op toezien of de vogels een dergelijk zachtvoeder goed opnemen daar anders het beoogde doel niet bereikt wordt.

Het gebruik van vismeel in de vogelvoeding heb ik in woord en geschrift nooit durven aanbevelen gezien de risico's die hieraan verbonden kunnen zijn. Een bericht in De Moleenaar van 21-9-1977 wijst duidelijk in die richting, waar staat: De pluimveehouders eisen schadevergoeding van de veevoederindustrie, die op haar beurt de vismeelindustrie aansprakelijk stelt. Het gaat in dit geval

om de levering van ranzig vismeel. Vismeel is een zeer goed voedermiddel, doch of we het zomaar voor vogels moeten gaan gebruiken is de vraag.

Proeven met andere hoogwaardige eiwitten zijn in volle gang en uitslag hiervan kunt u eind 1979 verwachten.

Vogelvrienden, tijdens de kweekperiode gaan we:

- zaadmengsel en eivoer verstandig rantsoeneren
- geen overmatig verplichte vocht-opname toepassen door te veel saprijke voedermiddelen per etmaal te verstrekken, zoals: vruchten, groenvoer, gekiemd zaad en geweekt brood
- zorgen voor vers drinkwater, scherpe maagkiesel en grit
- te sterke lichtinval en grote temperatuurschommelingen vermijden
- regelmatige controle op de aanwezigheid van bloedmijten toepassen
- de relatieve luchtvochtigheid zo goed mogelijk handhaven (60 - 70)
- de vogels de geborgenheid en rust geven, die ze in deze tijd nodig hebben.

En dan wens ik u veel succes!

nieuws van „het liesveld”

BROEDRESULTATEN 1977

Het broedseizoen begon in het afgelopen jaar al bijzonder vroeg: reeds op 14 maart was het eerste ei gelegd. Twee andere paren volgden op respectievelijk 23 en 30 maart met hun eerste ei. Van de overige 10 paren legden 9 paren hun eerste ei in de loop van april, het overblijvende paar deed dit pas op 22 mei. Van deze laat-broeder waren helaas alle eieren onbevrucht.

In totaal werden door 13 broedparen, waarvan 9 paar vrijvliegende, 56 eieren gelegd waaruit 33 jongen werden geboren. Hiervan werden 26 vogels volwassen of 46% van het aantal gelegde eieren, een percentage dat vrijwel niet verschilt van dat over 1976, toen uit 41 eieren 18 jongen volwassen werden. Eerlijkheidshalve moet hierbij worden vermeld, dat tin beide jaren enkele jongen „met de hand” zijn grootgebracht daar deze dieren anders tengevolge van koude en nattigheid zouden zijn omgekomen. Het paar, dat naar mag worden aangenomen uit twee vogels van hetzelfde geslacht bestaat en nu al twee jaar een nest in Groot-Ammers bezet, werden enkele eieren ondergeschoven die prompt werden bebroed. Hieruit werd één jong geboren dat door de „adoptief” ouders met succes werd grootgebracht. Dit jong vliegt vrij rond en is in het najaar niet weggetrokken. Dit deed overigens geen van onze vrijvliegende Ooievaarders.

BEZOEKERS

Circa 12.000 personen bezochten het Ooievaardersdorp in het afgelopen jaar, hetgeen 2.000 bezoekers meer betekent dan het jaar daarvoor toen dit aantal voor het eerst de 10.000 bereikte. De vele publiciteit die zowel de pers als radio en televisie ook in 1977 weer aan ons ooievaarders-project hebben willen geven, heeft hiertoe ongetwijfeld meegewerkt.

De voorlichting van de bezoekers werd enorm verbeterd door het gereed komen van een informatiepaneel alsmede door de verstrekking van een folder aan elke bezoeker. Beide hebben ten doel de bezoeker iets te vertellen over het ooievaarders-project en de gang van zaken in het Liesveld.

OPENINGSTIJDEN

In verband met de vroege Pasen opent het Ooievaardersdorp zijn poorten reeds op vrijdag 24 maart, sluitingsdatum is donderdag 31 augustus om 17.00 uur. Tussen beide data is het Ooievaardersdorp dagelijks, behalve maandags, voor bezoekers geopend van 13.00 tot 17.00 uur.

Excursies vooraf tijdig te regelen met de beheerder, de heer Smits, Polderstraat 30 te Nieuwpoort, telefoon 01843-553 (bij voorkeur tussen 19.30 en 20.00 uur).

kweken met pestvogels

(bombycilla cedrorum)

door B. Buitenhuis
Foto: H. Schremp

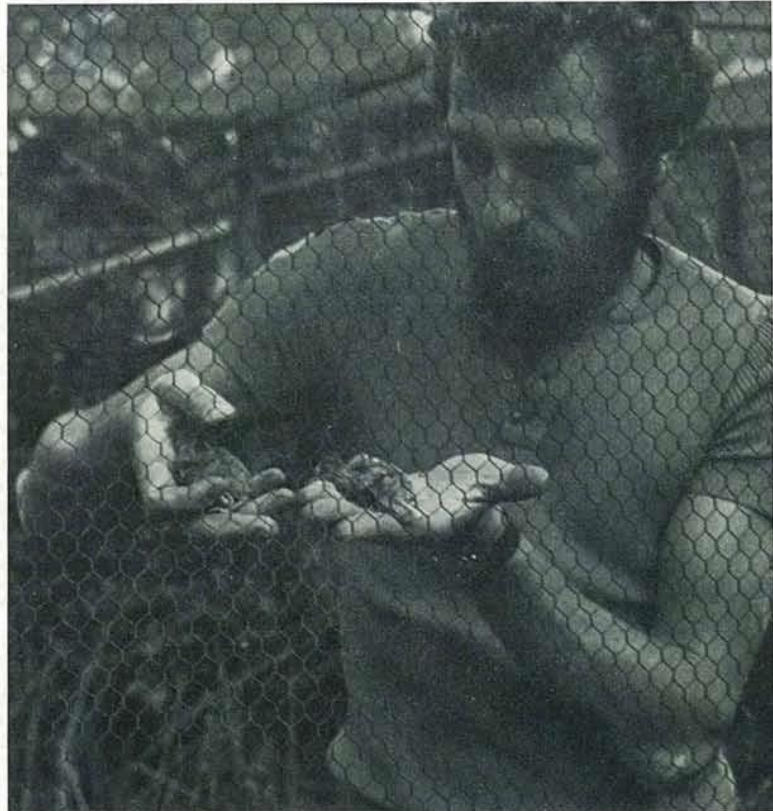
Toen ik in het bezit kwam van pestvogels, wist ik nog niet wat ik er mee zou kunnen doen, wat ze moesten eten en of het een span was ja of nee. Ik ben direct in de boeken gaan lezen om zoveel mogelijk informatie te verkrijgen, maar veel heb ik niet gevonden.

In het boek Wildzangvogels van R. R. P. v. d. Mark staat: „De pestvogel is een der fraaist getekende en gekleurde vogelsoorten van Europa, komt in Nederland voor als invasievogel. Zij voeden zich 's zomers met insecten en voor de rest van het jaar met bessen. In de volière worden ze spoedig tam en gaan ook wel tot broeden over.” Ik nam aan dat deze regels ook voor de Noordamerikaanse soort zou gelden. Het eerste seizoen deden de pestvogels geen poging tot nestelen, al voerden zij elkaar wel, wat vooraf ging door de balts, wat de man de en de pop samen doen. Zij zetten de veren op, vooral de stuitveren, laten de vleugels hangen en ook de kuif wordt rechtop gezet. Man en pop gaan van tak tot tak en vaak biedt het mannetje iets aan het popje aan.

Ik kon de man ook van de pop onderscheiden zonder ze uit te vangen, doordat bij de man de kuif iets groter is, het gele bandje aan het einde van de staart en het roodbruin aan de onderkant van de staart feller van kleur is dan bij de pop.

Zoals ik al schreef bleef het eerste seizoen zonder eieren. Toen kwam de rui en van de sierlijkheid, die deze vogels zo aantrekkelijk maakt, bleef niets over. De vogels verloren haast alle veren en er waren zelfs kale plekjes te zien en ook de kuif was helemaal weg; je zou er nog geen stuiver voor over hebben gehad. Maar ze kwamen er goed doorheen en ook de daarop komende winter bracht geen narigheid voor ze.

Het volgende seizoen werd dan ook met spanning tegemoet gezien. Het begon met het ophangen van diverse nestkastjes, waarvan ik dacht dat

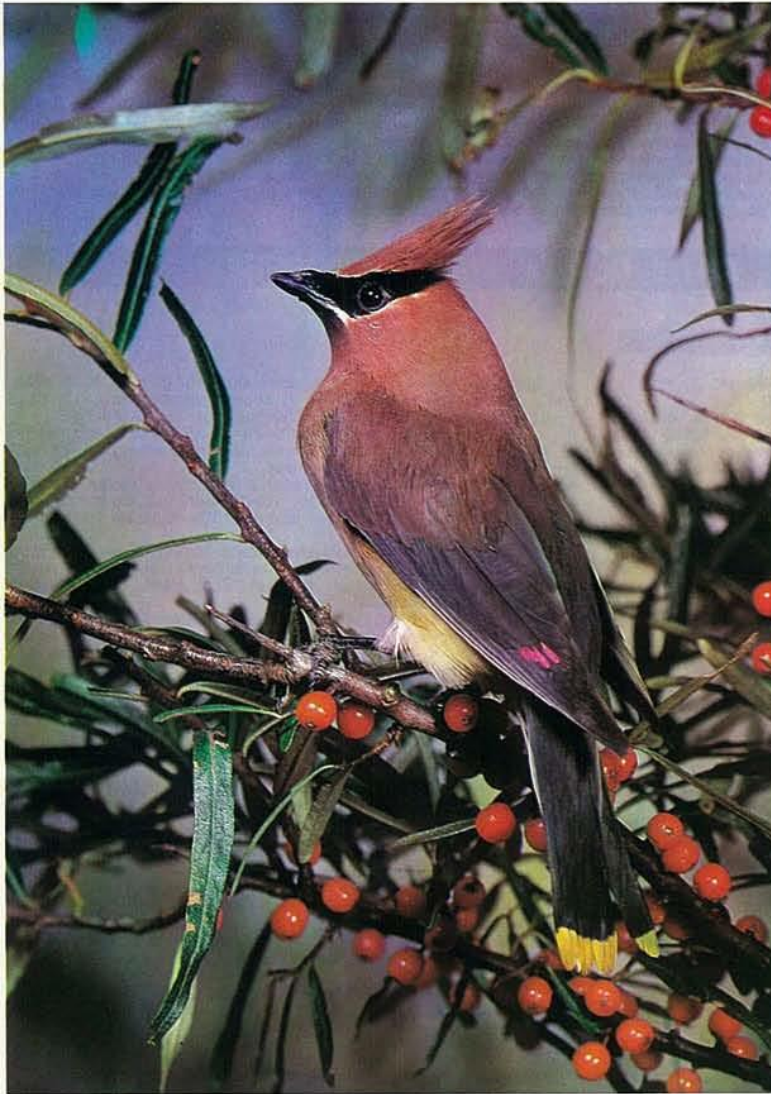
ze er een zouden uitzoeken. Omdat ze in het wild een open nest maken, heb ik ook de nestkastjes open gehouden; ook heb ik er een oud merelnest bij gehangen op een plaats waar zij veel zaten.

Het span putters, dat ook in de volière zat, had al een nest met 4 eieren, maar een kat, die 's nacht op bezoek kwam, maakte daar een einde aan en 4 eieren met haast volgroeide jongen moesten in de vuilnisbak omdat de pop er niet meer op ging zitten. Na het aanbrengen van schrikdraad heb ik er geen last meer van gehad, en zij brachten nog 3 nesten groot met in totaal 9 jonge vogels.

De pestvogels voerden elkaar goed, maar nestelen ho maar. Begin juni zag ik dat de vogels met gras aan het slepen waren. Het oude merel-

nest kreeg een opknapbeurt, he werd door de pop gewikt en gewogen, maar niet goed bevonden waar er kwamen geen eieren.

Het werd al later en de hoop op eieren steeds minder. Op een gegeven ogenblik viel het mij op dat de pop regelmatig naar een hoek van de volière vloog, waar een kenarie-nestkastje hing en er dan in probeerde te gaan zitten. Af en toe had zij wat gras in de snavel. Ik heb toen van een zwarte plastic bloempot een stuk afgesneden, opgevuld met wat droog gras en dit op de plaats van het nestkastje gehangen. Het nestkastje erboven voor de reden. Ik was nog niet de volière uit of de pop zat al op het nest te passen en te meten. Het werd nog aar gevuld met wat zacht materiaal en twee dagen later had ze één ei; een dag daarna nog één, en een da

later niets meer in het nest dan wat stukjes schil op de bodem. Wat nu: ik heb om te beginnen de groenvinken er uit gehaald, de putter zat op eieren, dus die heb ik laten zitten.

In de boeken had ik gelezen dat pestvogels maar één nest per seizoen grootbrengen, maar er stond niet bij wat ze doen als het legsel verloren gaat. Dat was de grote vraag. De man ving regelmatig insecten in de vlucht en voerde deze aan de pop na de balts. Op een keer bedelde de pop als een jonge vogel, en het viel mij op dat ze wat dik zat. Dit zag ik ook altijd bij het putterpopje vlak voordat er eieren kwamen. En ja hoor, de volgende dag lag er een ei in het nest. Ook zag ik daarna dat de man de pop

in het nest bevloog. Na het derde ei ging de pop zitten broeden, er volgde daarna nog een ei.

De man voerde de pop op het nest dat zij zelden verliet. Veertien dagen heeft het geduurd en toen kwam er aan de spanning een einde. Omdat ik niet had durven kijken of de eieren bevrucht waren, was het een genot om te zien dat de eieren, althans 3 ervan, waren uitgekomen; roze kopjes, kaal, met heel weinig dons. Het vierde ei is niet uitgekomen en was een paar dagen later verdwenen.

Het voer dat ik de vogels geef bestaat uit beo korrelvoer, waarvan ze weinig eten, claus insectenvoer: wordt graag gegeten, universeel, meelwormen, maden, krenten en rozijnen, havermout, diverse soorten fruit zoals appel, peer, druiven, klein

gesneden banaan en groenvoer, sla, andijvie en vogelmuur. Dit krijgen ze 's zomers, waarbij ze ook wel insecten vangen.

's Winters voer ik ook veel bes van meidoorn, lijsterbes, vuurdoorn, cotoeaster e.d.

Ook gaf ik deze zomer het opfokvoer, dat ik ook aan de putters geef, alleen rasp ik er rauw vlees en vis overheen, zodat ze dit gelijk opnemen met dit voer. De man voerde het meest. Zo gauw de pop van het nest ging, was de man er op en voerde de jongen met het voedsel dat hij opbraakte vanuit de krop.

Tussen de bedrijven door ving hij ieder insect dat maar binnen zijn bereik kwam, soms voerde hij ook de pop op het nest.

De jongen groeiden goed en toen ik ze de 7e dag wilde gaan ringen met 3,5 mm ringen, was één jong al zo groot dat ik deze een 4 mm ring om moest doen; ze zaten al goed in de veren. Ze zijn overwegend grijs en de kuif is al vroeg te herkennen, de vleugelveren komen op kleur door, d.w.z. de rode lakplaatjes. Tegen de tijd dat ze uitvliegen hebben ze lichte strepen op hun borst, een kleine saart met gele zoom. Dat uitvliegen deden ze 14 dagen na het uitkomen.

De pop was in de rui gevallen en de man voerde alleen. De jonge vogels probeerden al gauw om zelf te eten en het was leuk om te zien hoe ze probeerden een bes of een krent naar binnen te wippen, wat in het begin niet of nauwelijks lukte.

In de tuin ving ik regelmatig insecten en de man was zo tam geworden, dat hij deze uit mijn hand kwam halen en toen ik, een dag voor het uitvliegen van de jonge vogels, in de volièrre het onkruid aan het wieden was, liep hij met de schoffel mee, om ieder insect of worm te vangen en aan de jongen te voeren.

Op het moment dat ik deze brief schrijf, zijn de jonge vogels al rap op de vleugels, al moet ik afwachten of ze goed door de jeugdruï heenkomen.

Noot:

Ingevolge de bepalingen in de Vogelwet 1936, mag de in Europa voorkomende pestvogel NIET worden gehouden.

Gun uw vogels het beste!

Al onze "zachtvoeders" zijn wetenschappelijk samengesteld Vitaminen, mineralen en sporenelementen, afgestemd op de behoefte van de vogel zijn in de juiste verhoudingen toegevoegd
(Analyse op de verpakking)

BASISOPFOKVOER

Voor de liefhebber die graag zelf zijn opfokvoer maakt.
(verpakking 2 en 3½ kg.)

UNIVERSEELVOER

Voor insecten en vruchteneters. Geeft kleur, glans en gezang aan Uw vogels

BEOKORREL

De korrel opgebouwd uit hoogwaardige voedingsstoffen, aangevuld met dierlijke eiwitten

WIMO-EIVOER

Zo uit het pak in de bak
(verpakking ½, 1 en 2½ kg.)

Alleenvertegenwoordiging:

ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2,
Meeuwen (N-Br)
Tel. 04165-433